

EXPUNERE DE MOTIVE
la Decizia președintelui Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în
Comunicații privind implementarea serviciului universal în sectorul comunicațiilor
electronice din România

CUPRINS

1. Introducere	3
2. Cadrul legislativ comunitar	3
3. Cadrul legislativ național	5
3.1. <i>Legea nr. 304/2003 pentru serviciul universal și drepturile utilizatorilor cu privire la rețelele și serviciile de comunicații electronice, republicată</i>	5
3.2. <i>Legea nr. 506/2004 privind prelucrarea datelor cu caracter personal și protecția vieții private în sectorul comunicațiilor electronice, cu completările ulterioare</i>	6
3.3. <i>Decizia președintelui ANRC nr. 1074/2004 privind implementarea serviciului universal în sectorul comunicațiilor electronice, cu modificările și completările ulterioare</i>	6
3.4. <i>Ordinul ministrului comunicațiilor și societății informaționale nr. 461/2009 pentru aprobarea Strategiei naționale privind implementarea serviciului universal în sectorul comunicațiilor electronice</i>	7
4. Istoricul implementării serviciului universal în România	8
4.1. <i>Subvenționarea abonamentului pentru servicii de telefonie la puncte fixe</i>	9
4.2. <i>Instalarea de telecentre</i>	10
4.3. <i>Instalarea de telefoane publice cu plată</i>	11
4.4. <i>Serviciul de informații privind abonații și registrul abonaților</i>	11
5. Atingerea obiectivelor prevăzute de noua Strategie națională privind implementarea serviciului universal în sectorul comunicațiilor electronice	12
5.1. <i>Asigurarea, până la data de 31 decembrie 2012, a condițiilor necesare pentru ca cererile rezonabile ale utilizatorilor finali privind accesul și conectarea la un punct fix la rețelele publice de telefonie, precum și accesul la un punct fix la serviciile de telefonie destinate publicului să fie acoperite de cel puțin un furnizor de rețele sau servicii de comunicații electronice</i>	12
5.1.1. <i>Situația actuală privind accesul la un punct fix la rețelele publice de telefonie, precum și accesul la un punct fix la serviciile de telefonie destinate publicului</i>	12
5.1.2. <i>Definirea sintagmei „acces funcțional la internet”</i>	13
5.1.3. <i>Aria geografică de desemnare a furnizorilor de serviciu universal</i>	14
5.1.4. <i>Facilități acordate abonaților de către furnizorul de serviciu universal desemnat</i>	16
5.1.5. <i>Tarife percepute pentru furnizarea serviciilor</i>	16
5.1.6. <i>Parametrii de calitate și metode de evaluare a respectării acestora</i>	17
5.2. <i>Asigurarea accesului la telefoanele publice cu plată</i>	17
5.3. <i>Asigurarea serviciului de informații privind abonații și punerea la dispoziție a registrelor abonaților</i>	19
5.4. <i>Asigurarea de condiții echivalente de acces la serviciile incluse în sfera serviciului universal pentru utilizatorii finali cu handicap</i>	22
6. Procedura de desemnare a furnizorilor de serviciu universal	23
7. Compensarea costului net al furnizării serviciilor din sfera serviciului universal și mecanismul de finanțare	25

1. Introducere

Accesul la serviciile de comunicații electronice este considerat un drept fundamental al cetățenilor, esențial pentru integrarea acestora în comunitate. Este recunoscut faptul că în prezent serviciile de comunicații electronice depășesc cu mult latura personală și de afaceri a comunicării. Serviciile de comunicații electronice furnizează publicului toate tipurile de informații, bunuri și servicii. Cei care nu au acces la servicii de comunicații electronice riscă să fie marginalizați în societatea secolului XXI. Astfel, atât la nivel european, cât și național, liberalizarea pieței de comunicații electronice a fost însoțită de necesitatea asigurării unor servicii de bază, prin intermediul serviciului universal, ca un principiu al activității de reglementare a sectorului comunicațiilor electronice, în vederea furnizării unui minim de servicii de comunicații electronice tuturor cetățenilor, acolo unde piața, prin mecanismele proprii, nu asigură acest lucru.

Dreptul utilizatorilor finali de a beneficia de serviciile incluse în sfera serviciului universal este considerat esențial pentru integrarea în comunitate, și, în sens mai larg, în societatea informațională. Serviciul universal este dreptul tuturor utilizatorilor finali de a beneficia de anumite servicii de comunicații electronice, la un anumit nivel de calitate, indiferent de localizarea geografică și la tarife accesibile.

2. Cadrul legislativ comunitar

Dispozițiile legale comunitare privind asigurarea serviciului universal, precum și mecanismul de funcționare al acestuia, sunt cuprinse în Directiva 2002/22/CE a Parlamentului European și al Consiliului privind serviciul universal și drepturile utilizatorilor finali cu privire la rețelele și serviciile de comunicații electronice (*Directiva privind serviciul universal*).

Potrivit art. 3 din Directiva privind serviciul universal, statele membre trebuie să se asigure că serviciile incluse în sfera serviciului universal vor fi disponibile tuturor utilizatorilor finali de pe teritoriul acestora, la un anumit nivel de calitate, indiferent de localizarea geografică și la tarife accesibile, în funcție de condițiile naționale specifice.

În acest scop, statele membre trebuie să adopte o strategie adecvată și eficientă pentru asigurarea implementării serviciului universal la nivel național, respectând în același timp principiile obiectivității, transparenței, nediscriminării și proporționalității. În vederea elaborării strategiei privind implementarea serviciului universal, statele membre trebuie să minimizeze posibilele efecte negative asupra concurenței pe piața serviciilor de comunicații electronice, determinate, în special, de furnizarea serviciilor la tarife sau în condiții diferite de cele practicate în condiții comerciale normale, protejând în același timp interesele utilizatorilor finali.

Furnizarea serviciului universal implică asigurarea de către statele membre a:

- accesului la un punct fix la o rețea publică de telefonie și furnizarea accesului la un punct fix la serviciile de telefonie destinate publicului (art. 4 din Directiva privind serviciul universal);

- disponibilității a cel puțin unui serviciu de informații privind abonații și a cel puțin unui registru complet ale abonaților, în formă tipărită sau electronică (art. 5 din Directiva privind serviciul universal);

- accesului la telefoanele publice cu plată (art. 6 din Directiva privind serviciul universal);

- unor măsuri specifice, acolo unde este cazul, pentru a asigura accesul și posibilitatea utilizatorilor finali cu dizabilități de a beneficia de serviciile incluse în sfera serviciului universal în condiții echivalente celor de care beneficiază ceilalți utilizatori finali (art. 7 alin. (1) din Directiva privind serviciul universal).

În plus, față de obligațiile care incumbă statelor membre pentru asigurarea serviciilor prezentate mai sus, acestea pot lua următoarele măsuri:

- măsuri specifice pentru a asigura că utilizatorii finali cu dizabilități pot beneficia de aceeași ofertă de servicii disponibilă pentru majoritatea utilizatorilor finali (art. 7 alin. (2) din Directiva privind serviciul universal);

- acordarea unor opțiuni tarifare sau pachete tarifare diferite de cele practicate în condiții comerciale normale pentru anumite categorii vulnerabile de consumatori (cu venituri reduse sau cu nevoi sociale speciale) (art. 9 alin. (2) din Directiva privind serviciul universal);

- furnizarea unor facilități și servicii stabilite în Partea A din Anexa I din Directiva privind serviciul universal, care să permită utilizatorilor finali monitorizarea și controlul cheltuielilor, respectiv evitarea deconectărilor nejustificate de la furnizarea serviciilor.

Art. 8 alin. (1) din Directiva privind serviciul universal permite statelor membre să împartă obligațiile privind asigurarea serviciului universal între diferiți furnizori. Astfel, asigurarea serviciului universal poate fi împărțită între acești furnizori pe componente, sau pe arii mai restrânse decât teritoriul național (funcțional și geografic).

Art. 8 alin. (2) din Directiva privind serviciul universal instituie obligația statelor membre de a utiliza un mecanism de desemnare a furnizorului de serviciu universal care să respecte principiile eficienței, obiectivității, transparenței și nediscriminării, mecanism care să nu excludă a priori niciun furnizor de rețele și servicii de comunicații electronice.

Considerentul (14) din Directiva privind serviciul universal recunoaște, în acord cu principiul subsidiarității, libertatea pe care o au statele membre de a decide cine va deveni furnizorul de serviciu universal, dar solicită ca această desemnare să fie realizată pe baza unor criterii obiective și doar acolo unde este necesar pentru asigurarea unui minim de servicii, luând în considerare posibilitățile și disponibilitatea furnizorului de a accepta toate sau o parte a obligațiilor de serviciu universal.

Mai mult, potrivit art. 12 alin. (1) din Directiva privind serviciul universal, mecanismul de desemnare trebuie să asigure că serviciul universal este furnizat într-o manieră eficientă din punctul de vedere al costurilor și poate fi utilizat ca mijloc pentru determinarea costului net aferent respectării obligațiilor de serviciu universal. Principiul eficienței costurilor este menit să asigure că utilizatorii plătesc, în general, tarife ce corespund unor costuri eficiente.

Dezvoltarea concurenței și a posibilității de a alege, pune la dispoziția autorităților naționale mai multe opțiuni pentru desemnarea unor furnizori de serviciu universal, alții decât furnizorii cu putere semnificativă pe piață, care să asigure îndeplinirea obligațiilor de serviciu universal. În consecință, în anumite cazuri, ar putea fi desemnați, inclusiv prin proceduri competitive și comparative de selecție, ca furnizori de serviciu universal acei operatori care demonstrează că utilizează metode eficiente pentru furnizarea accesului și a serviciilor.

Directiva 2009/136/CE a Parlamentului European și a Consiliului de modificare a Directivei 2002/22/CE privind serviciul universal și drepturile utilizatorilor cu privire la rețelele și serviciile de comunicații electronice, a Directivei 2002/58/CE privind prelucrarea datelor personale și protejarea confidențialității în sectorul comunicațiilor publice și a Regulamentului (CE) nr. 2006/2004 privind cooperarea dintre autoritățile naționale însărcinate să asigure aplicarea legislației în materie de protecție a consumatorului (*Directiva privind drepturile cetățenilor*) a modificat anumite prevederi legate de asigurarea serviciilor din sfera serviciului universal, ținând cont de evoluția tehnologiilor, precum și de evoluția pe piețele de comunicații electronice la nivel comunitar. Cele mai multe dintre modificările aduse necesită transpunerea în dreptul național pentru a deveni aplicabile. Cu toate acestea, unele dintre prevederile Directivei privind drepturile cetățenilor pot fi avute în vedere imediat la elaborarea reglementărilor, asigurând un grad mai ridicat de flexibilitate autorităților naționale de reglementare în ceea ce privește definirea unor servicii incluse în sfera serviciului universal. În principal, așa cum vom prezenta mai jos, această flexibilitate privește definirea sintagmei de „acces funcțional la internet”.

De asemenea, implementarea serviciului universal implică și respectarea dispozițiilor Directivei 2002/58/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind prelucrarea datelor personale și protejarea confidențialității în sectorul comunicațiilor publice (*Directiva asupra confidențialității și comunicațiilor electronice*), în special pentru asigurarea serviciului de informații privind abonații și a registrului abonaților.

3. Cadrul legislativ național

3.1. *Legea nr. 304/2003 pentru serviciul universal și drepturile utilizatorilor cu privire la rețelele și serviciile de comunicații electronice, republicată*

Cadrul legislativ național cu privire la furnizarea serviciilor din sfera serviciului universal se bazează pe Legea nr. 304/2003.

Conform dispozițiilor art. 3 alin. (1) din Legea nr. 304/2003, „*Dreptul de acces la serviciul universal reprezintă dreptul tuturor utilizatorilor finali de pe teritoriul României de a beneficia de serviciile din sfera serviciului universal, la un anumit nivel de calitate, indiferent de localizarea geografică și la tarife accesibile*”.

Potrivit prevederilor art. 3 alin. (2) din Legea nr. 304/2003, serviciile incluse în sfera serviciului universal sunt:

- a) furnizarea accesului la rețeaua publică de telefonie, la un punct fix;
- b) serviciul de informații privind abonații și punerea la dispoziție a registrelor abonaților;
- c) accesul la telefoanele publice cu plată.

În plus, potrivit dispozițiilor art. 8 alin. (1) din Legea nr. 304/2003, ANCOM poate dispune măsuri specifice prin care să oblige furnizorii de serviciu universal să asigure accesul utilizatorilor finali cu handicap la serviciile incluse în sfera serviciului universal în condiții echivalente celor de care beneficiază ceilalți utilizatori.

Conform acestui cadru de reglementare, ANCOM are dreptul de a desemna unul sau mai mulți furnizori pentru a asigura accesibilitatea unuia sau mai multor servicii incluse în sfera serviciului universal.

Potrivit art. 4 alin. (3) din Legea nr. 304/2003, pe baza politicii și strategiei stabilite de Ministerul Comunicațiilor și Societății Informaționale (*MCSI*), ANCOM are obligația să asigure dreptul de acces la serviciul universal pe întreg teritoriul României. ANCOM are atribuții concrete în implementarea serviciului universal, fiind instituția abilitată să elaboreze condițiile și procedura de desemnare a furnizorilor de serviciu universal, să impună obligații în sarcina acestor furnizori în scopul îndeplinirii obiectivelor stabilite de către MCSI, precum și să asigure îndeplinirea acestor obligații prin intermediul activităților de monitorizare și control.

În conformitate cu normele comunitare în materie, Legea nr. 304/2003 pune la dispoziția ANCOM toate mijloacele pentru a se asigura că utilizatorii finali beneficiază de serviciile și facilitățile necesare pentru a accesa serviciile de comunicații electronice. Astfel, ANCOM monitorizează evoluția și nivelul tarifelor serviciilor din sfera serviciului universal și poate obliga furnizorii de serviciu universal să aplice tarife comune, plafoane tarifare sau formule de control al creșterii tarifelor. De asemenea, ANCOM poate impune asigurarea anumitor facilități, care să permită abonaților monitorizarea și controlul cheltuielilor, precum: facturarea detaliată, restricționarea selectivă a anumitor categorii de apeluri, plata eșalonată a tarifelor de conectare sau aplicarea unor măsuri specifice în caz de neplată a facturilor.

Totodată, ANCOM poate stabili anumiți parametri de calitate pe care furnizorii de serviciu universal au obligația să îi respecte la furnizarea serviciilor, inclusiv pentru furnizarea serviciilor către persoanele cu handicap. Autoritatea de reglementare stabilește formatul și modalitatea de publicare a parametrilor de calitate și poate dispune verificarea datelor printr-un audit independent. Parametrii de calitate monitorizați pot include, după caz, termenul necesar pentru furnizarea serviciilor, termenul de remediere a deranjamentelor, frecvența reclamațiilor utilizatorilor finali, frecvența apelurilor nereușite, frecvența reclamațiilor referitoare la facturare sau timpul de răspuns la serviciile de operare.

În ceea ce privește mecanismul de compensare a costului net, ANCOM determină costul net al furnizării serviciilor din sfera serviciului universal și, dacă constată că acesta constituie o sarcină injustă pentru furnizorul de serviciu universal, decide compensarea, la cererea acestui furnizor.

ANCOM stabilește mecanismul de compensare a costului net, cu respectarea principiilor transparenței, minimei atingeri aduse concurenței, nediscriminării și proporționalității. În acest sens, Autoritatea determină furnizorii de rețele și servicii de comunicații electronice care au obligația de contribui la mecanism, cuantumul contribuțiilor, modalitatea și termenul de plată.

3.2. Legea nr. 506/2004 privind prelucrarea datelor cu caracter personal și protecția vieții private în sectorul comunicațiilor electronice, cu completările ulterioare

În conformitate cu prevederile Legii nr. 506/2004, persoanele care pun la dispoziția publicului registre ale abonaților sau servicii de informații privind abonații au obligația să informeze abonații, gratuit, asupra scopului întocmirii acestor registre, precum și asupra oricăror alte posibilități de utilizare. Utilizarea registrelor abonaților în alt scop decât pentru simpla căutare a datelor de contact se poate realiza doar cu consimțământul expres, prealabil, al tuturor abonaților ce figurează în registre.

În conformitate cu aceste dispoziții, înainte de a fi incluși într-un registru al abonaților, abonații trebuie informați cu privire la:

- a) identitatea furnizorului de servicii de comunicații electronice destinate publicului;
- b) scopul întocmirii registrului abonaților, precum și orice alte posibilități de utilizare a acestora, bazate pe funcții de căutare integrate registrelor în formă electronică;
- c) dacă este cazul, posibilitatea ca datele să fie transmise unei/unor terțe părți – de exemplu, către un (alt) furnizor de registre ale abonaților –, cu indicarea acestor terțe părți sau a categoriilor de posibile terțe părți către care se pot transmite datele în cauză.

Totodată, abonaților trebuie să li se ofere posibilitatea de a decide dacă datele lor cu caracter personal, și care anume, vor fi incluse într-un registru public al abonaților.

De asemenea, abonaților trebuie să li se ofere, în orice moment, posibilitatea de a verifica, rectifica sau elimina datele lor cu caracter personal din registre, precizându-se și modalitatea în care pot fi realizate aceste operațiuni. Abonații trebuie informați în mod individual, gratuit și în scris.

3.3. Decizia președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații nr. 1074/2004 privind implementarea serviciului universal în sectorul comunicațiilor electronice, cu modificările și completările ulterioare

Având în vedere obiectivele fixate prin Ordinul ministrului comunicațiilor și tehnologiei informației nr. 184/2004 pentru aprobarea Documentului de politică și strategie privind implementarea serviciului universal în sectorul comunicațiilor electronice, cu modificările ulterioare (care a fost abrogat prin Ordinul ministrului comunicațiilor și societății informaționale nr. 461/2009 pentru aprobarea Strategiei naționale pentru implementarea serviciului universal în sectorul comunicațiilor electronice), precum și prevederile Legii nr. 304/2003, a fost elaborată, supusă consultării și adoptată Decizia președintelui ANRC nr. 1074/2004, act normativ care conține, ținând seama și de modificările și completările succesive, primul set de măsuri luate de ANCOM în vederea implementării serviciului universal. Decizia reglementează modalitățile de implementare a serviciului universal în sectorul comunicațiilor electronice, prin stabilirea condițiilor și a procedurii de desemnare a furnizorilor de serviciu universal, precum și prin stabilirea mecanismului de compensare a costului net determinat de furnizarea serviciilor din sfera serviciului universal.

Decizia identifică două soluții pentru sporirea accesului comunităților izolate la serviciile de comunicații electronice. Prima soluție constă în instalarea unor telecentre – spații puse la dispoziția publicului, unde se furnizează accesul la o rețea publică de telefonie, la un punct fix, astfel încât utilizatorii finali să poată iniția și primi apeluri locale, naționale și internaționale și să poată efectua comunicații prin fax și comunicații de date la o rată de transfer suficientă pentru a permite accesul funcțional la internet. A doua soluție presupune instalarea unor telefoane publice cu plată, prin intermediul cărora se asigură accesul la servicii de telefonie.

Astfel, în vederea îndeplinirii obiectivului privind asigurarea disponibilității, calității și accesibilității acelor servicii din sfera serviciului universal care reprezintă mijloace rezonabile de acces la serviciul de telefonie destinat publicului, ANCOM poate impune în sarcina furnizorilor de serviciu universal desemnați obligația de a asigura furnizarea serviciului de acces la rețeaua publică de telefonie, la un punct fix, prin intermediul telecentrelor, la tarife accesibile și la un anumit nivel de calitate, în acele localități stabilite de către ANCOM, pe baza unui studiu la nivel național, ca fiind localități eligibile.

Potrivit deciziei, localitățile în care se puteau instala cu prioritate telecentre și telefoane publice cu plată au fost alese dintre localitățile eligibile, determinate pe baza unor criterii precum gradul de disponibilitate a serviciilor de telefonie, numărul de locuitori și eficiența implementării unor astfel de proiecte. În aceste localități, ANCOM putea desemna, prin licitație, cu respectarea principiilor liberei concurențe, transparenței, nediscriminării și neutralității tehnologice, furnizorii de serviciu universal care au obligația de a pune la dispoziția publicului telecentre sau telefoane publice cu plată.

Pentru a asigura accesul categoriilor defavorizate ale populației (familii care, datorită veniturilor reduse, necesită o protecție suplimentară) la serviciile oferite prin rețeaua publică de telefonie la un punct fix, Decizia președintelui ANRC nr. 1074/2004 a stabilit posibilitatea subvenționării serviciilor de acces la rețeaua publică de telefonie, la un punct fix, și acordarea unor facilități aplicabile în caz de neplată a facturii telefonice.

Prin Decizia președintelui ANRCTI nr. 3284/2007 pentru modificarea și completarea Deciziei președintelui ANRC nr. 1074/2004 privind implementarea serviciului universal în sectorul comunicațiilor electronice, ANCOM a stabilit procedura pentru desemnarea furnizorilor de serviciu universal pentru punerea la dispoziția utilizatorilor finali a unui registru al abonaților și a unui serviciu de informații privind abonații.

Decizia detaliază obligațiile ce vor fi impuse în sarcina furnizorilor de serviciu universal, stabilind condițiile necesare îndeplinirii acestora: realizarea, administrarea și actualizarea periodică a unei baze de date complete care să includă numerele de telefon și anumite date de identificare ale tuturor abonaților serviciilor de telefonie destinate publicului.

În plus, este stabilită structura bazei de date și se prevede ca furnizorii de servicii comunicații electronice care atribuie numere de telefon abonaților să realizeze, să administreze și să transmită bazele de date privind propriii abonați în formatul stabilit. În acest mod ANCOM urmărește să preîntâmpine eventualele neconcordanțe ce ar putea apărea la transmiterea și prelucrarea informațiilor relevante.

Condițiile concrete de interoperabilitate a bazelor de date, procedura de transmitere și, respectiv, de actualizare a acestor baze de date, tarifele pentru punerea la dispoziție a informațiilor relevante, răspunderea asupra corectitudinii acestor informații, precum și măsurile tehnice și organizatorice necesare pentru protecția datelor de identificare ale abonaților vor fi stabilite în cadrul unor acorduri încheiate între părți.

Luând în considerare principiile liberei concurențe, transparenței, nediscriminării, confidențialității, eficienței și obiectivității, precum și faptul că procedura licitației este considerată soluția eficientă de desemnare, mecanismul stabilit de ANCOM în vederea desemnării furnizorului de serviciu universal pentru furnizarea serviciilor menționate anterior este bazat pe procedura de licitație publică, cu excepția acordării subvențiilor pentru anumite categorii defavorizate. Alternativ, în cazuri excepționale, Autoritatea putea desemna furnizorii de servicii universal din oficiu.

3.4. Ordinul ministrului comunicațiilor și societății informaționale nr. 461/2009 pentru aprobarea Strategiei naționale privind implementarea serviciului universal în sectorul comunicațiilor electronice

Având în vedere evoluțiile pe piața de comunicații electronice din România și necesitatea alinierii complete la dispozițiile comunitare referitoare la asigurarea serviciului universal, trebuia revizuit Documentul de politică și strategie privind implementarea serviciului universal în sectorul comunicațiilor electronice, aprobat prin Ordinul ministrului comunicațiilor și tehnologiei

informației nr. 184/2004, ținând seama de dispozițiile art. 4 alin. (2) și (3) din Legea nr. 304/2003. Ca urmare a acestui demers a fost adoptată, în anul 2009, Strategia privind implementarea serviciului universal în sectorul comunicațiilor electronice.

Conform Strategiei, promovarea intereselor utilizatorilor finali trebuie să reprezinte o prioritate majoră și o preocupare continuă a tuturor entităților responsabile cu dezvoltarea sectorului comunicațiilor electronice.

De asemenea, „*instrumentele la care statul trebuie să recurgă pentru atingerea acestui obiectiv sunt multiple și complexe, mergând de la impunerea unor obligații de transparență menite să ajute utilizatorii finali în luarea unei decizii informate, până la protejarea acestora în relația cu furnizorii, prin mecanismele administrate de autoritatea de reglementare. Totodată, statul trebuie să vegheze la implementarea unor sisteme adecvate de apărare a dreptului la viață privată în acest sector, în vederea combaterii amenințărilor specifice, inerente utilizării noilor tehnologii de comunicație, precum și la asigurarea integrității și securității rețelelor publice de comunicații electronice*”. Conform aceleiași strategii, „*promovarea intereselor specifice ale utilizatorilor cu nevoi sociale speciale trebuie să constituie o prioritate, în spiritul politicilor europene de promovare a incluziunii sociale*”.

Acțiunile întreprinse până în prezent în vederea implementării serviciului universal au ținut cont de particularitățile situației din România, față de situația existentă în alte state europene și, în special, în statele membre ale Uniunii Europene. În consecință, succesul și eficiența implementării la nivel național a serviciilor din sfera serviciului universal se bazează în principal pe o analiză riguroasă a situației actuale.

Conform noii strategii, obiectivele urmărite de ANCOM vizează:

1. Asigurarea, până la data de 31 decembrie 2012, a condițiilor necesare pentru ca cererile rezonabile ale utilizatorilor finali privind accesul și conectarea la un punct fix la rețelele publice de telefonie, precum și accesul la un punct fix la serviciile de telefonie destinate publicului să fie acoperite de cel puțin un furnizor de rețele sau servicii de comunicații electronice.

2. Asigurarea serviciului de informații privind abonații și punerea la dispoziție a registrelor abonaților.

3. Asigurarea accesului la telefoanele publice cu plată.

4. Asigurarea de condiții echivalente de acces la serviciile de telefonie pentru utilizatorii finali cu handicap.

4. Istoricul implementării serviciului universal în România

Implementarea serviciului universal în România a ținut seama de particularitățile naționale în comparație cu situația existentă în alte state europene și, în special, în statele membre ale Uniunii Europene.

În timp ce în majoritatea statelor din Uniunea Europeană a fost posibilă desemnarea cvasi-automată ca furnizor de serviciu universal a operatorului fost monopolist, datorită bunei dezvoltări a rețelei, care putea fi relativ ușor extinsă către orice nou utilizator, în România, situația a fost radical diferită, din cauza extinderii considerabil mai scăzute a rețelei publice de telefonie la puncte fixe. Astfel, în România, la jumătatea anului 2005, rata de penetrare a serviciilor de telefonie la puncte fixe ajunsese la numai 20,14%, raportată la populație, și la 53,02%, raportată la numărul de gospodării, în vreme ce rata penetrării serviciilor de telefonie la puncte mobile nu depășea 50%. Prin urmare, exista o cerere considerabilă latentă pentru servicii de telefonie, care nu era acoperită de oferta existentă în piață. De asemenea, o altă particularitate a situației naționale, care este încă valabilă, o reprezintă discrepanța dintre zonele rurale și cele urbane în ceea ce privește penetrarea serviciilor de telefonie la puncte fixe.

În conformitate cu prevederile Legii nr. 304/2003, ANCOM a demarat încă din anul 2004 procesul de implementare a serviciului universal în România. În condițiile ratei scăzute de penetrare a serviciilor de telefonie la puncte fixe soluția identificată ca eficientă a fost cea a

instalării de telecentre în localitățile eligibile, respectiv localitățile lipsite de acces sau cu grad redus de acces la servicii de comunicații electronice.

Prin programul de instalare a telecentrelor, furnizorii de serviciu universal, desemnați în urma unei licitații publice deschise, aveau obligația să instaleze telecentre în localitățile eligibile oferind locuitorilor accesul la servicii de telefonie la puncte fixe, alături de accesul la serviciile de comunicații prin fax și internet. Telecentrele asigură accesul comunităților rurale la serviciile de comunicații electronice, transformându-se totodată în avanposturi ale infrastructurii de comunicații care facilitează extinderea rețelelor la nivelul gospodăriilor individuale. În același timp, înființarea telecentrelor a contribuit la familiarizarea și educarea consumatorilor cu privire la serviciile de comunicații electronice, conducând și la creșterea cererii pentru acest tip de servicii în mediul rural.

O altă componentă a programului de implementare a serviciului universal în România a constat în acordarea de subvenții și de facilități în caz de neplată a facturii telefonice pentru familiile cu venituri reduse.

4.1. Subvenționarea abonamentului pentru servicii de telefonie la puncte fixe

În vederea asigurării accesului unor categorii defavorizate ale populației (familii care aveau un venit net mediu lunar pe membru de familie de 246 lei și, apoi, de 310 lei) la serviciile oferite prin rețeaua publică de telefonie la un punct fix, Decizia președintelui ANRC nr. 1074/2004 a prevăzut subvenționarea serviciilor de acces la rețeaua publică de telefonie, la un punct fix, și acordarea unor facilități aplicabile în caz de neplată a facturii telefonice.

Autoritatea a desemnat, din oficiu, pentru anul 2004, 14 furnizori de servicii de acces la rețeaua publică de telefonie, la un punct fix, indiferent de tipul rețelei și de tehnologia utilizată, ca furnizori de serviciu universal în vederea acordării de subvenții utilizatorilor finali pentru serviciile de acces la rețeaua publică de telefonie la un punct fix și în vederea acordării de facilități în caz de neplată a facturii telefonice. Pentru anul 2005, au fost desemnați 17 furnizori de serviciu universal cărora le incumbau aceste obligații.

Subvențiile au fost alocate acelor familii care au avut un venit net mediu lunar pe membru de familie mai mic de pragul prezentat mai sus. În urma unor campanii de informare, atât în 2004, cât și în 2005, peste 500.000 de familii cu veniturile sub acest prag au beneficiat de subvenții, acestea fiind acordate de către furnizorii de serviciu universal desemnați abonaților proprii care au depus cereri în acest sens, prin deducerea din factură a valorii sumei reprezentând subvenția.

Facilitățile pe care furnizorii de serviciu universal erau obligați să le asigure în caz de neplată a facturii sunt:

a) dobânzile, majorările sau penalitățile aplicate pentru neplata la termen a sumelor datorate de abonat să nu depășească 0,15% pe zi de întârziere din aceste sume;

b) deconectarea de la rețeaua publică de telefonie să nu aibă loc mai devreme de 90 de zile de la suspendarea furnizării serviciului;

c) pe toată durata cât serviciul este suspendat, abonatul să poată iniția sau primi apeluri care nu presupun nicio plată din partea sa și să datoreze furnizorului de serviciu universal numai tariful periodic reprezentând contravaloarea furnizării serviciilor de acces la rețeaua publică de telefonie; în cazul în care tariful periodic include contravaloarea unui anumit număr de minute pentru inițierea de apeluri, acestea vor fi reportate în luna în care abonatul achită factura a cărei neplată a atras suspendarea, împreună cu dobânzile, majorările sau penalitățile aferente;

d) reluarea furnizării serviciului, dacă se realizează în perioada de suspendare, să se facă în mod gratuit, după achitarea de către abonat a facturii a cărei neplată a atras suspendarea, împreună cu dobânzile, majorările sau penalitățile aferente.

De asemenea, suspendarea serviciului putea fi realizată numai după notificarea abonatului.

Începând cu anul 2006, pe fondul scăderii semnificative a tarifelor pentru accesul la serviciile de telefonie destinate publicului, ministerul de specialitate a apreciat că nu se mai

justifică acordarea de subvenții utilizatorilor finali pentru serviciile de acces la rețeaua publică de telefonie la un punct fix sau de facilități aplicabile în caz de neplată a facturii telefonice.

4.2. Instalarea de telecentre

Pe baza experienței dobândite ca urmare a proiectului-pilot, inițiat în anul 2004, prin care S.C. Orange România S.A. a fost desemnată ca furnizor de serviciu universal pentru instalarea a 5 telecentre, au fost redefinite mecanismele operaționale de implementare a serviciului universal, în scopul de a spori atractivitatea instalării de telecentre și de a limita riscurile furnizării serviciilor de comunicații electronice în mediul rural.

În lunile mai-iunie 2005, Autoritatea a conceput și a propus spre consultare publică un nou mecanism de implementare a serviciului universal bazat pe realizarea unor parteneriate tripartite între autoritatea de reglementare, furnizorii de serviciu universal și autoritățile administrației publice locale. Principala modificare a constat în implicarea directă a primăriilor în activitatea de administrare a telecentrelor prin punerea la dispoziție a spațiului, personalului, utilităților și a pazei.

În prima jumătate a anului 2005, ANCOM a condus o campanie de informare a autorităților publice locale din 1.200 de localități lipsite de acces sau cu acces limitat la serviciile de telefonie la puncte fixe, localități considerate eligibile pentru instalarea de telecentre. Datorită acestei campanii, primăriile au fost informate cu privire la modalitățile prin care se pot implica și pot susține programul de implementare a telecentrelor în localitățile pe care le administrează.

Prima licitație publică, organizată în conformitate cu această nouă procedură, a fost lansată în septembrie 2005. Cu această ocazie, a fost deschisă o licitație pentru instalarea de telecentre în 40 de localități eligibile, care beneficiau și de susținerea autorităților publice locale. În decembrie 2005, comisia de licitație a desemnat furnizorii care urmau să instaleze telecentre în 33 dintre aceste localități, autoritățile publice locale angajându-se să suporte integral costurile de gestionare a telecentrului.

În luna decembrie 2005, a fost organizată o nouă licitație pentru instalarea de telecentre în alte 70 de localități eligibile unde autoritățile publice locale și-au exprimat disponibilitatea de a se implica în instalarea de telecentre. Licitatiile pentru instalarea de telecentre au continuat pe parcursul anilor următori. În martie 2006, au fost desemnați trei furnizori de serviciu universal cărora le incumba obligația de a instala cele 70 de telecentre.

Având în vedere reacția pozitivă a utilizatorilor finali, procesul de implementare a serviciului universal prin instalarea de telecentre a continuat. Astfel, în aprilie 2006, a fost lansată o nouă licitație publică pentru desemnarea furnizorilor de serviciu universal în 100 de localități eligibile, din 23 de județe ale țării. În urma analizării de către comisia de licitație a ofertelor depuse, patru furnizori de serviciu universal au fost desemnați pentru instalarea de telecentre în aceste localități.

În septembrie 2006, a fost lansată cea de-a cincea licitație publică pentru instalarea de telecentre în alte 123 de localități eligibile, din 32 de județe ale țării. Autoritățile locale din aceste localități și-au exprimat interesul de a participa la programul de telecentre, asumându-și, în întregime, cheltuielile de gestionare a acestora. În noiembrie 2006, a avut loc deschiderea ofertelor celor opt furnizori care au participat la licitație iar, în decembrie 2006, au fost desemnați ca furnizori de serviciu universal patru dintre aceștia, pentru instalarea de telecentre în cele 123 de localități eligibile.

În anul 2007 a fost lansată o altă licitație publică în vederea desemnării furnizorilor de serviciu universal în 131 de localități eligibile, din 29 de județe ale țării. Rezultatul acestei licitații a fost desemnarea, în octombrie 2007, a trei furnizori de serviciu universal pentru instalarea de telecentre în 130 de localități eligibile.

Anul 2008 a marcat finalizarea procesului de implementare a serviciului universal prin instalarea de telecentre odată cu desemnarea, în luna mai 2008, a patru furnizori de serviciu universal care aveau obligația de a asigura instalarea de telecentre în 172 de localități eligibile.

Prin această ultimă licitație, numărul total de localități care beneficiază de telecentre a ajuns la 633, Autoritatea depășindu-și astfel obiectivul pe care și l-a propus, și anume acela de a conecta la serviciile de telefonie la puncte fixe și la serviciile de acces la internet 600 de localități, lipsite de acces sau cu acces limitat la serviciile de comunicații electronice.

În urma celor șapte licitații organizate de Autoritate în intervalul 2004-2008, șapte operatori au fost desemnați, pentru o perioadă de cel puțin 3 ani, ca furnizori de serviciu universal pentru instalarea de telecentre: S.C. Accessnet International S.R.L. – 150 de telecentre, S.C. Euroweb România S.A. – 1 telecentru, S.C. Orange România S.A. – 95 de telecentre, S.C. Rartel S.A. – 81 de telecentre, S.C. Romtelecom S.A. – 9 telecentre, Societatea Națională de Radiocomunicații S.A.– 199 de telecentre și S.C. Vodafone Romania S.A. – 98 de telecentre.

4.3. Instalarea de telefoane publice cu plată

La data de 30 ianuarie 2007, Autoritatea a lansat o licitație-pilot în vederea desemnării furnizorului de serviciu universal pentru instalarea de telefoane publice cu plată în 50 de localități din mediul rural din județul Olt. Fiecare operator interesat să devină furnizor de serviciu universal trebuia să depună o ofertă pentru instalarea de telefoane publice cu plată în cel puțin 40 dintre localitățile pentru care s-a organizat licitația. Selectarea localităților a fost făcută în funcție de aria geografică, caracteristicile demografice, gradul de disponibilitate a serviciilor de telefonie destinate publicului, precum și de angajamentele asumate de autoritățile publice locale. Principalele responsabilități care trebuiau asumate de aceste autorități țineau de asigurarea unei locații adecvate și de asigurarea accesului neîntrerupt (24h/zi, 7 zile/săptămână) al utilizatorilor finali la serviciile oferite prin intermediul telefoanelor publice cu plată.

Pentru instalarea de telefoane publice cu plată a fost depusă o singură ofertă. În urma analizării acesteia de către comisia de licitație, oferta a fost respinsă deoarece nu respecta cerințele minime prevăzute în caietul de sarcini.

Din cauza interesului scăzut manifestat de furnizori, Autoritatea a decis să nu mai organizeze alte licitații pentru instalarea de telefoane publice cu plată, urmând să analizeze alte posibilități de implementare a acestei componente din sfera serviciului universal.

4.4. Serviciul de informații privind abonații și registrul abonaților

Liberalizarea completă a serviciilor de telefonie destinate publicului a determinat creșterea nivelului de complexitate a domeniului registrelor abonaților și a serviciilor de informații privind abonații. Apariția operatorilor alternativi de servicii de telefonie destinate publicului a avut drept rezultat dispersarea informațiilor privind abonații acestor servicii, făcând dificilă aflarea unui număr de telefon sau de fax al unui abonat.

Cadrul legal în vigoare creează condițiile pentru accesul facil al utilizatorilor finali la serviciile de informații privind abonații, prin instituirea obligativității de a pune la dispoziția acestora cel puțin un serviciu de informații privind abonații și un registru complet ale abonaților, care să cuprindă informațiile relevante ale abonaților tuturor furnizorilor de servicii de telefonie destinate publicului, indiferent dacă serviciile de telefonie sunt furnizate la puncte fixe sau la puncte mobile ori dacă plata pentru serviciile de telefonie destinate publicului se realizează în avans sau ulterior furnizării serviciilor.

În acest context, ANCOM a stabilit ca perioada de desemnare a furnizorului de serviciu universal să fie de 2 ani, deoarece a estimat că aceasta este perioada minimă în care serviciile de informații privind abonații și registrele abonaților nu vor putea fi oferite prin intermediul mecanismelor concurențiale ale pieței. De asemenea, s-a decis ca, la sfârșitul primei perioade de desemnare, ANCOM să evalueze situația pe piața acestor servicii și să determine dacă mai este necesară asigurarea acestora prin intermediul serviciului universal.

În martie 2009, ANCOM a lansat două proceduri de licitație, una pentru desemnarea furnizorului de serviciu universal în vederea punerii la dispoziția utilizatorilor finali a unui serviciu de informații privind abonații și una pentru desemnarea furnizorului de serviciu universal în vederea punerii la dispoziția utilizatorilor finali a unui registru al abonaților. ANCOM a oferit astfel

posibilitatea depunerii de oferte separate pentru furnizarea serviciului de informații privind abonații sau pentru registrul abonaților, fără a exclude posibilitatea desemnării aceluiași furnizor de serviciu universal pentru ambele servicii, pe baza ofertei celei mai avantajoase.

La începutul lunii iunie 2009, în urma analizării ofertelor depuse de către trei furnizori în cadrul celor două proceduri de licitație pentru punerea la dispoziția utilizatorilor a unui serviciu de informații privind abonații și a unui registru al abonaților, ANCOM a desemnat ca furnizori de serviciu universal S.C. Infoclick S.A., în asociere cu S.C. Newsphone Hellas S.A., reprezentată în România prin Newsphone Hellas S.A. Atena Grecia Sucursala București, atât pentru crearea și administrarea unui registru al abonaților, cât și pentru furnizarea unui serviciu de informații privind abonații.

S.C. Infoclick S.A. și S.C. Newsphone Hellas S.A., reprezentată în România prin Newsphone Hellas S.A. Atena Grecia Sucursala București, au fost desemnați furnizori de serviciu universal pe o perioadă de 2 ani de la momentul punerii la dispoziția utilizatorilor finali, pentru prima dată, a registrului abonaților și a serviciului de informații privind abonații (acest termen curge de la data de 23 decembrie 2009).

Furnizorii de serviciu universal au obligația de a realiza și administra baza de date completă, care să includă numerele de telefon și de fax și anumite date de identificare ale abonaților serviciilor de telefonie destinate publicului din România care au acceptat să figureze în astfel de registre.

Registrul abonaților este accesibil publicului în formă electronică la adresa www.118800.com.ro, în timp ce serviciul de informații privind abonații este accesibil publicului prin formarea numărului național scurt 118.800, alocat S.C. Infoclick S.A.

5. Atingerea obiectivelor prevăzute de noua Strategie națională privind implementarea serviciului universal în sectorul comunicațiilor electronice

5.1. Asigurarea, până la data de 31 decembrie 2012, a condițiilor necesare pentru ca cererile rezonabile ale utilizatorilor finali privind accesul și conectarea la un punct fix la rețelele publice de telefonie, precum și accesul la un punct fix la serviciile de telefonie destinate publicului să fie acoperite de cel puțin un furnizor de rețele sau servicii de comunicații electronice

5.1.1. Situația actuală privind accesul la un punct fix la rețelele publice de telefonie, precum și accesul la un punct fix la serviciile de telefonie destinate publicului

La sfârșitul anului 2009, rata de penetrare a serviciilor de telefonie la puncte fixe la 100 de locuitori era de 24,70%, valoare care se situează mult sub media statelor membre ale Uniunii Europene, care era în jurul valorii de 45%. Rata de penetrare raportată la 100 de gospodării a atins valoarea de 54,70%. În perioada 2007 – 2009, ratele de penetrare a serviciilor de telefonie la puncte fixe au înregistrat un trend ușor ascendent.

Este totuși greu de crezut că ratele de penetrare vor continua să crească semnificativ utilizându-se doar tehnologiile clasice, având în vedere investițiile pe care le presupune dezvoltarea unor astfel de rețele.

În urma unui studiu efectuat de ANCOM, la sfârșitul anului 2009, a rezultat că serviciile de telefonie la puncte fixe acopereau aproximativ 90% din totalul localităților. Această acoperire se referă la faptul că în respectivele localități există cel puțin un abonat sau o linie de acces la serviciile de telefonie la puncte fixe, însă nu implică în mod necesar și faptul că mai pot fi conectați noi utilizatori.

În ceea ce privește acoperirea cu servicii de telefonie la puncte mobile, din informațiile puse la dispoziția Autorității, a reieșit că 3 dintre cei 6 furnizori care oferă astfel de servicii au o acoperire de peste 96% din punctul de vedere al localităților din România pe care le pot deservi. Cumulând toate datele transmise, a rezultat că aproape 100% din localitățile din România beneficiază de servicii de telefonie la puncte mobile. Practic, din datele analizate, s-a putut

constata că doar 2 localități sunt lipsite de orice formă de acces la serviciile de telefonie la puncte mobile.

În același timp, în 2.682 de localități din România nu există instalate linii pentru accesul la serviciile de telefonie la puncte fixe, însă 2.681 dintre acestea sunt acoperite cu servicii de telefonie la puncte mobile. În aceste localități, furnizorii de servicii de comunicații electronice la puncte mobile pot furniza servicii de comunicații electronice la puncte fixe prin intermediul tehnologiilor GSM, 3G, UMTS, CDMA2000 sau EV-DO. Dintre cele 10.715 localități în care nu mai sunt disponibile linii de acces la puncte fixe prin tehnologie cu fir pentru conectări viitoare, doar 2 nu sunt acoperite de rețele publice mobile neexistând în prezent nicio posibilitate de conectare a celor aproximativ 140 de locuitori (aproximativ 45 de gospodării) la rețele publice fixe sau mobile de telefonie, restul de aproximativ 5,2 milioane locuitori (aproximativ 1,9 milioane de gospodării) din celelalte 10.713 localități putând fi conectați, inclusiv la puncte fixe, prin intermediul tehnologiilor mobile. În ceea ce privește acoperirea cu servicii de telefonie la puncte mobile prin intermediul tehnologiei 3G, conform declarațiilor operatorilor, aceasta s-a ridicat la circa 90% la nivelul populației.

Conform Comunicării Comisiei Europene din 25 septembrie 2008 privind revizuirea periodică a scopului serviciului universal în comunicații electronice, termenul de „acces la punct fix” se referă la reședința utilizatorului (acolo unde mai mulți membri ai unei gospodării pot folosi în comun o conexiune), și nu la obligația operatorului de a utiliza o anumită tehnologie fixă, astfel încât nu se impune nicio constrângere în ceea ce privește mijloacele tehnice – fie ele fixe sau mobile – prin care conexiunea este furnizată. Pe de altă parte, asigurarea serviciilor din sfera serviciului universal nu asigură mobilitatea personală (accesul în orice locație).

Așadar, având în vedere și rezultatele analizelor efectuate de ANCOM¹, serviciile de acces furnizate prin intermediul unei rețele PSTN (linii analogice, trunchiuri digitale sau linii de tip ISDN), serviciile de acces de tip „homezone” furnizate de operatorii de rețele publice mobile și serviciile de acces de tip VoIP gestionat (furnizate în general prin intermediul conexiunilor de acces în bandă largă) sunt toate servicii de acces la un punct fix la o rețea publică de telefonie datorită caracteristicilor funcționale echivalente. De asemenea, din analiza de piață efectuată, a reieșit că, în ceea ce privește nivelul tarifelor percepute utilizatorilor finali, serviciile menționate anterior sunt substituibile, tarifele serviciilor de acces de tip „homezone” sau de tip VoIP gestionat fiind, în general, inferioare celor oferite prin intermediul rețelelor clasice PSTN.

Având în vedere cele de mai sus și luând în considerare comentariile primite de ANCOM în urma consultării publice privind modalitățile de implementare a serviciului universal în domeniul comunicațiilor electronice din România, se poate concluziona că serviciile de tip „homezone” asigură posibilitatea de a iniția și de a primi apeluri locale, naționale și internaționale, comunicații prin fax și comunicații de date la o rată de transfer suficientă pentru a permite accesul funcțional la internet.

5.1.2. Definirea sintagmei „acces funcțional la internet”

Modificările aduse cadrului comunitar de reglementare privind serviciul universal prin Directiva privind drepturile cetățenilor se referă, printre altele, și la eliminarea limitării accesului funcțional la internet la rate de transfer mai mici de 56 kbps, ceea ce echivala cu accesul la servicii de acces la internet în bandă îngustă.

Astfel, conform considerentului (5) din această directivă, conexiunile de date la rețeaua publică de comunicații la un punct fix ar trebui să poată asigura comunicații de date la viteze suficiente pentru accesarea serviciilor on-line, precum cele furnizate prin intermediul internetului public.

În cuprinsul aceluiași considerent se menționează că viteza de transfer a datelor de care beneficiază un anumit utilizator depinde de mai mulți factori, inclusiv de furnizorul(ii) conexiunii de acces la internet sau de aplicația pentru care este folosită conexiunea. De asemenea, viteza

¹ Referat de aprobare la măsurile Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații de identificare, analiză și reglementare a piețelor relevante cu amănuntul corespunzătoare serviciilor de acces și serviciilor de apeluri furnizate la puncte fixe (<http://www.ancom.org.ro/DesktopModules/Interogation/DownloadFile.aspx?intSurveyID=262&intSurveyFilledInstancesID=1098937>)

de transfer a datelor care poate fi asigurată de o conexiune la rețeaua publică de comunicații electronice depinde de capacitățile echipamentelor terminale ale abonatului, precum și de conexiunea asigurată.

Din acest motiv, nu este indicată stabilirea unei anumite viteze de transfer a datelor la nivel comunitar. În urma adoptării acestei directive, statele membre beneficiază de o anumită flexibilitate pentru a lua măsuri, acolo unde este necesar, în vederea asigurării unor conexiuni capabile să suporte rate de transfer satisfăcătoare, suficiente pentru a permite accesul funcțional la internet, luând în considerare circumstanțele specifice naționale, cum ar fi, de exemplu, lărgimea de bandă prevalentă utilizată de majoritatea abonaților dintr-un anumit stat sau fezabilitatea tehnică.

Costul net determinat de implementarea acestor dispoziții, în măsura în care constituie o sarcină injustă pentru furnizorul de serviciu universal, poate fi compensat prin intermediul mecanismului de finanțare a serviciului universal.

Din observațiile transmise în consultarea publică privind modalitățile de implementare a serviciului universal în domeniul comunicațiilor electronice în România a rezultat necesitatea definirii sintagmei de „acces funcțional la internet”. Astfel, la întrebarea ANCOM „În contextul art. 5 alin. (3) din Legea nr. 304/2003, care este viteza de transfer pe care o considerați suficientă pentru a „permite accesul funcțional la internet”, având în vedere tehnologiile utilizate preponderent de majoritatea abonaților din România?” au fost indicate diferite viteze de transfer a datelor, începând de la 56 kbps până la 2 Mbps, majoritatea respondenților fiind de acord că viteza de transfer minimă de 33 kbps prevăzută în Anexa nr. 1 la Decizia președintelui ANRC nr. 1074/2004 nu mai corespunde realităților actuale („[...] nu se mai justifică susținerea prin intermediul serviciului universal a unor viteze de transfer mici, având în vedere evoluțiile tehnologice din piață. Considerăm că viteza de transfer pentru „accesul funcțional la internet” ar trebui să fie mai mare pentru a reflecta tehnologiile și aplicațiile”).

De asemenea, s-a subliniat faptul că la definirea „accesului funcțional la internet” „[...] trebuie avut în vedere în primul rând scopul serviciului universal care presupune accesul la servicii de comunicații de bază”, precum și „gradul relativ redus de utilizare a accesului la internet în bandă largă (mai puțin de 35% dintre gospodăriile beneficiau de acces la internet în bandă largă la sfârșitul anului 2009)”.

Având în vedere dezvoltarea pieței de comunicații electronice din ultimii ani, creșterea nevoilor utilizatorilor finali în ceea ce privește serviciul de acces la internet în contextul necesității primirii sau transmiterii unui volum de date din ce în ce mai ridicat, precum și a unor servicii de conținut din ce în ce mai complexe, dar și comentariile primite din partea industriei și a utilizatorilor finali în perioada consultării publice, Autoritatea propune ca „accesul funcțional la internet” să fie definit ca acel serviciu de acces la internet care permite o viteză maximă de transfer a datelor „best effort” pentru descărcare (download) de cel puțin 144 kbp/s. De altfel, această viteză se află la limita minimă a serviciilor ce pot fi considerate ca servicii de acces la internet în bandă largă, permițând în același timp, utilizarea unor aplicații minime de acces la internet.

5.1.3. Aria geografică de desemnare a furnizorilor de serviciu universal

Studiul realizat de ANCOM, la finele anului 2009, în vederea aplicării noii Strategii naționale privind implementarea serviciului universal în sectorul comunicațiilor electronice a evidențiat un nivel al acoperirii cu rețele publice mobile de telefonie de aproape 100% din totalul populației și al gospodăriilor din România. De asemenea, studiile de piață realizate de ANCOM pe piața cu amănuntul a serviciilor de acces la un punct fix la rețelele publice de telefonie au arătat faptul că serviciile de acces de tip „homezone” furnizate de operatorii de rețele publice mobile sunt substituibile cu serviciile de acces la un punct fix furnizate prin rețelele publice fixe, datorită caracteristicilor funcționale și a tarifelor comparabile. Prin urmare, având în vedere cele prezentate mai sus, se poate concluziona că obiectivul privind „asigurarea, până la data de 31 decembrie 2012, a condițiilor necesare pentru ca cererile rezonabile ale utilizatorilor finali privind accesul și conectarea la un punct fix la rețelele publice de telefonie, precum și accesul la un

punct fix la serviciile de telefonie destinate publicului să fie acoperite de cel puțin un furnizor de rețele sau servicii de comunicații electronice' este îndeplinit pentru cea mai mare parte a populației României.

Datorită numărului redus de localități în care piața, prin mecanisme proprii, nu a reușit să asigure utilizatorilor finali accesul la un punct fix la rețelele publice de telefonie, Autoritatea consideră că nu este necesară desemnarea unui furnizor de serviciu universal la nivel național pentru furnizarea acestor servicii, ci ar fi suficientă desemnarea de furnizori de serviciu universal pentru asigurarea accesului la un punct fix la rețelele publice de telefonie doar în acele localități în care serviciile nu sunt disponibile la anumiți parametri minimali de calitate. ANCOM va realiza în perioada următoare o „hartă” cu aceste localități. La întocmirea acestei hărți vor fi luate în considerare și cererile, dacă există, pentru fiecare localitate, prin care s-a solicitat asigurarea conectării și accesului la un punct fix, la rețeaua publică de telefonie, care nu au putut fi satisfăcute în condiții comerciale.

În scopul stabilirii localităților în care este necesară desemnarea unor furnizori de serviciu universal, proiectul de decizie prevede obligația furnizorilor de servicii de telefonie destinate publicului de a transmite ANCOM, în format electronic tabelar, statistica cererilor prin care li s-a solicitat asigurarea conectării și accesului la un punct fix, la rețeaua publică de telefonie, pe care nu le-au putut rezolva în condiții comerciale. Astfel, furnizorii de servicii de telefonie destinate publicului vor transmite, în format electronic, în termen de cel mult 2 luni de la intrarea în vigoare a deciziei, situația cererilor primite până în acel moment, indiferent de vechimea acestora, iar apoi periodic, de două ori pe an, până la data de 25 iulie pentru perioada 1 ianuarie – 30 iunie, respectiv până la data de 25 ianuarie, pentru perioada 1 iulie – 31 decembrie.

ANCOM va analiza statisticile cererilor transmise de toți furnizorii de servicii de telefonie destinate publicului iar, în cazul în care acestea vor fi considerate rezonabile, va demara procedura de desemnare a furnizorilor de serviciu universal pentru localitățile respective.

Venind în întâmpinarea propunerilor transmise în cadrul consultării publice, proiectul de decizie a avut în vedere stabilirea condițiilor pe care trebuie să le îndeplinească o cerere de acces la rețeaua publică de telefonie la un punct fix pentru a fi considerată rezonabilă. ANCOM consideră că cererea trebuie să îndeplinească în mod cumulativ următoarele condiții:

- se solicită furnizarea accesului și conectării la un punct fix la o rețea publică de telefonie într-o localitate în care niciun furnizor de rețele și servicii de comunicații electronice nu poate oferi serviciile de acces la un punct fix la un anumit nivel minim de calitate;

- nu se solicită furnizarea serviciului de către un anumit furnizor de servicii de telefonie destinate publicului la puncte fixe;

- costurile de asigurare a serviciului de acces la un punct fix la rețeaua publică de telefonie nu depășesc echivalentul în lei (RON) a 5.000 de euro, la cursul de schimb valutar comunicat de Banca Națională a României din ziua primirii cererii.

În scopul fundamentării nivelului rezonabil al costurilor determinate de asigurarea serviciului de acces la un punct fix, ANCOM a avut în vedere investiția medie cu instalarea unui kilometru de buclă locală în zone rurale, ajustată corespunzător prin utilizarea unor estimări realiste specifice (de exemplu, cu privire la lungimea buclei locale, a ratei de penetrare a gospodăriilor în mediul rural etc.).

ANCOM nu consideră justificată impunerea în sarcina unui furnizor de rețele și servicii de comunicații a obligației de a instala linii de acces la serviciile de telefonie la puncte fixe, în localitățile în care nu există nicio cerere pentru astfel servicii. Pe de altă parte, ANCOM apreciază că cererea de furnizare a accesului la un punct fix la o rețea publică de telefonie trebuie satisfăcută de cel puțin un furnizor, indiferent care ar fi acesta și indiferent de tehnologia utilizată, la un anumit nivel minim de calitate.

Furnizorii de serviciu universal desemnați pentru asigurarea accesului la un punct fix la rețeaua publică de telefonie vor avea obligația de a furniza aceste servicii tuturor utilizatorilor finali care au transmis o cerere rezonabilă. Cu toate acestea, în situația în care o cerere nu îndeplinește condițiile de rezonabilitate, deoarece costurile de asigurare a serviciului depășesc cuantumul stabilit, utilizatorul final poate opta să suporte costurile suplimentare determinate de asigurarea conexiunii.

Conexiunea asigurată de furnizorul de serviciu universal desemnat trebuie să permită accesul la servicii de telefonie destinate publicului la puncte fixe, inclusiv la comunicații prin fax și accesul funcțional la internet.

Termenul și celelalte condiții în care aceste servicii vor fi oferite utilizatorilor finali se vor stabili prin decizia de desemnare a furnizorului de serviciu universal, ca rezultat al desemnării prin licitație publică deschisă sau al desemnării din oficiu.

Furnizarea altor servicii se va putea asigura la solicitarea expresă a utilizatorilor finali, însă furnizarea serviciilor din sfera serviciului universal nu poate fi condiționată de plata acestor servicii sau facilități suplimentare.

5.1.4. Facilități acordate abonaților de către furnizorul de serviciu universal desemnat

Art. 10 alin. (3) din Legea nr. 304/2004 prevede obligația furnizorilor de serviciu universal de a asigura o serie de facilități, astfel încât abonații să-și poată monitoriza și controla cheltuielile și să evite deconectarea nejustificată. Proiectul de decizie stabilește în sarcina furnizorului de serviciu universal desemnat obligația de a asigura abonaților următoarele facilități:

a) la cerere, restricționarea selectivă, gratuită, a anumitor categorii de apeluri sau către anumite categorii de numere;

b) plata eșalonată a tarifului de conectare la rețeaua publică de telefonie, inclusiv a eventualelor costuri suplimentare determinate de asigurarea conexiunii.

Furnizorul de serviciu universal va avea obligația de a transmite ANCOM, în vederea aprobării, măsurile specifice pe care le aplică în caz de neplată a facturilor, în termen de 30 de zile de la data desemnării. Măsurile aprobate se vor publica pe pagina de internet a furnizorului de serviciu universal și vor fi puse la dispoziția utilizatorilor finali, la cerere.

În plus, în caz de neplată a facturilor, suspendarea serviciului se va putea realiza numai în urma notificării abonatului aflat în această situație. Deconectarea serviciului nu se va putea realiza mai devreme de 60 de zile de la suspendare, perioadă în care abonatului i se va asigura posibilitatea de a iniția și primi apeluri care nu presupun nicio plată din partea acestuia.

În ceea ce privește facturarea detaliată, la cerere, gratuit sau contra cost, aceasta este reglementată, în mod corespunzător, prin Decizia președintelui Autorității Naționale pentru Comunicații nr. 77/2009 privind obligațiile de informare a utilizatorilor finali de către furnizorii de servicii de comunicații electronice destinate publicului.

Totodată, ANCOM consideră că asigurarea de modalități de plată în avans este satisfăcută în condiții comerciale de către toți furnizorii de servicii de telefonie destinate publicului, prin urmare nu se impune stabilirea unor astfel de obligații în sarcina furnizorilor de serviciu universal.

5.1.5 Tarife percepute pentru furnizarea serviciilor

Potrivit art. 3 alin. (1) din Legea nr. 304/2003, furnizarea serviciilor incluse în sfera serviciului universal trebuie să se realizeze la tarife accesibile. Deși noțiunea de „tarif accesibil” poate beneficia de diverse interpretări subiective Autoritatea a înțeles să aplice un criteriu obiectiv, și anume tariful care este perceput altor utilizatori finali din zonele unde serviciile au fost asigurate comercial de furnizorii de servicii de telefonie destinate publicului și, prin urmare, în principiu, tarifele reflectă nivelul competitiv al pieței.

În consecință, tarifele percepute de furnizorul de serviciu universal în localitățile pentru care a fost desemnat să asigure accesul la un punct fix la rețeaua publică de telefonie și accesul la un punct fix la serviciile de telefonie destinate publicului se vor stabili astfel încât abonații să nu fie discriminați față de alți utilizatori finali, pe baza localizării geografice. În orice caz, tarifele percepute de furnizorul de serviciu universal se vor stabili pe baza principiilor transparenței și nediscriminării.

Modificarea cuantumului tarifelor se va putea realiza de furnizorul de serviciu universal doar cu acordul prealabil al ANCOM, în temeiul unei solicitări justificate, transmisă cu cel puțin 90 de zile înaintea datei de la care intenționează să aplice noile tarife.

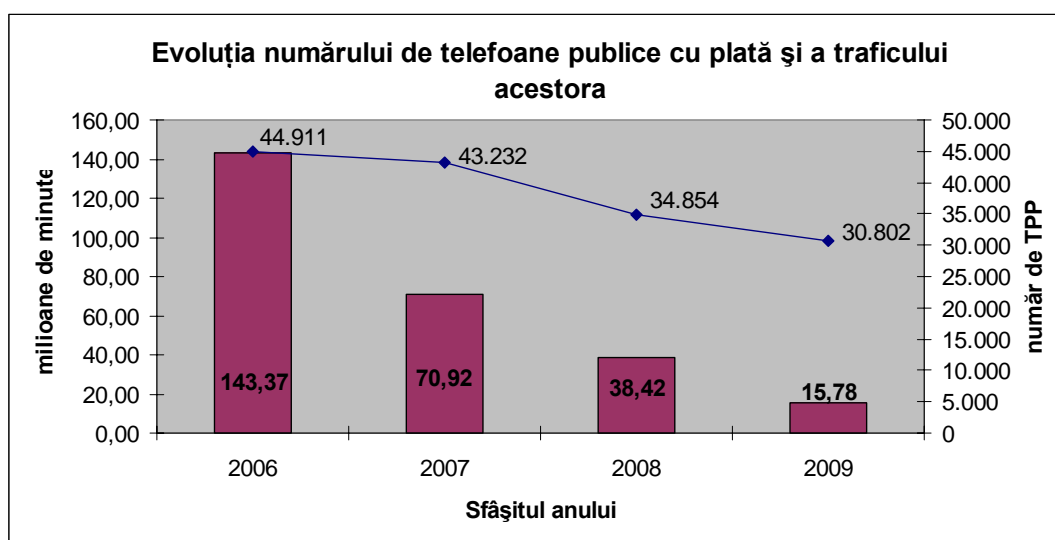
5.1.6 Parametrii de calitate și metode de evaluare a respectării acestora

În temeiul art. 11 alin. (1) din Legea nr. 304/2003, ANCOM stabilește parametrii de calitate pentru furnizarea serviciilor incluse în sfera serviciului universal și metodele de evaluare a respectării acestora.

ANCOM va stabili parametrii de calitate pentru furnizarea acestor servicii, pe care furnizorul desemnat va avea obligația de a-i respecta și publica. De asemenea, Autoritatea va determina metode de evaluare a respectării parametrilor de calitate, pe care furnizorul de serviciu universal desemnat va trebui să le aplice, inclusiv prin transmiterea către ANCOM a informațiilor necesare în vederea monitorizării respectării parametrilor de calitate stabiliți.

5.2. Asigurarea accesului la telefoanele publice cu plată

Din datele statistice centralizate de ANCOM a rezultat scăderea semnificativă a traficului de voce prin intermediul telefoanelor publice cu plată, de la circa 143,37 milioane minute în anul 2006 la aproximativ 15,78 milioane minute în anul 2009. Scăderea cu aproape 90% a traficului realizat a fost factorul principal ce a determinat scoaterea din uz a unui număr mare de telefoane publice cu plată, astfel că din cele 44.911 dispozitive aflate în funcțiune la sfârșitul anului 2006, la sfârșitul anului 2009 mai funcționau doar 30.802.

Ponderea traficului realizat prin intermediul telefoanelor publice cu plată a fost, în anul 2009, de numai 0,21% din totalul traficului de voce realizat prin intermediul rețelelor publice fixe, în scădere față de anul 2008 când reprezenta aproximativ 0,41%. De asemenea, din studiile de piață realizate în rândul utilizatorilor finali la jumătatea anului 2008 a rezultat că doar 6% dintre aceștia au utilizat și cartele preplătite pentru telefoanele publice cu plată pentru a beneficia de servicii de apeluri la puncte fixe.

ANCOM consideră că principala cauză care stă la baza gradului foarte mic de utilizare al telefoanelor publice cu plată este înlocuirea acestor servicii cu cele de telefonie la puncte mobile. În prezent, există o multitudine de moduri, mult mai accesibile atât din punctul de vedere al tarifelor, cât și din punctul de vedere al posibilității de acces la aparatul telefonic, de a utiliza serviciile de telefonie, printre acestea numărându-se cartelele preplătite pentru accesul la serviciile de telefonie la puncte mobile, dar și ofertele pe bază de abonamente la astfel de servicii care includ echipamente terminale gratuite. Din această perspectivă, în mod evident, având în vedere rata de penetrare a serviciilor de telefonie la puncte mobile la sfârșitul anului 2009, de 118,2%, acestea sunt mult mai utilizate și mai ușor accesibile utilizatorilor decât telefoanele publice cu plată.

O altă cauză importantă care a putut determina scăderea utilizării telefoanelor publice cu plată o constituie utilizarea destul de greoaie a unui astfel de echipament. Astfel, deși accesul fizic se poate, de cele mai multe ori, realiza cu ușurință, există și numeroase ocazii în care telefonul nu poate fi utilizat decât pentru apeluri gratuite din cauza lipsei modalităților de plată (telefoanele publice cu plată funcționează doar cu cartele valorice care pot fi cumpărate doar din anumite locații și/sau doar în anumite intervale orare, nefiind adaptate pentru utilizarea monedelor sau a cardurilor de debit/credit).

Ținând seama de cele de mai sus, telefonul public cu plată poate fi considerat doar un alt mod de acces la serviciile de telefonie destinate publicului, complementar celorlalte, disponibilitatea acestui serviciu în sfera serviciului universal urmând a fi asigurată doar în acele zone în care solicitările nu pot fi satisfăcute în condiții comerciale. De asemenea, în cazul locațiilor în care serviciile de telefonie la puncte mobile nu pot fi utilizate (ex. spitale, penitenciare) sau, din contră, rețelele publice mobile sunt suprasolicitate (ex. gări, aeroporturi), ANCOM consideră că accesul la telefoanele publice cu plată trebuie asigurat ca parte a serviciului universal.

Solicitarea pentru instalarea unui telefon public cu plată poate fi transmisă ANCOM de autoritățile administrației publice locale ale municipiilor, orașelor și comunelor. Autoritatea publică locală trebuie să se angajeze să îndeplinească, în mod cumulativ, următoarele condiții:

- să asigure cu titlu gratuit folosința unei locații adecvate instalării și funcționării în condiții corespunzătoare a telefonului public cu plată (inclusiv asigurarea alimentării cu energie electrică a locației și/sau asigurarea locației necesare instalării antenei, dacă este cazul);
- să suporte cheltuielile de întreținere a locației (energie electrică, salubritate etc.);
- în locația pusă la dispoziție, să asigure posibilitatea utilizatorilor finali de a efectua apeluri permanent (24 h/zi, 7 zile/săptămână).

Dacă sunt îndeplinite cerințele menționate mai sus, ANCOM va evalua oportunitatea desemnării unui furnizor de serviciu universal pentru a asigura accesul la telefoanele publice cu plată, prin prisma îndeplinirii următoarelor condiții:

- nu este instalat niciun telefon public cu plată pe o rază de 1.000 m, în cazul localităților urbane;

- nu este instalat niciun telefon public cu plată, în cazul localităților rurale sau, în cazul localităților rurale cu mai mult de 1.000 de locuitori, este instalat un singur telefon public cu plată.

Conform proiectului de decizie, furnizorul de serviciu universal va avea obligația de a instala în localitățile urbane un telefon public cu plată, în aria geografică stabilită de autoritățile administrației publice locale prin solicitarea adresată ANCOM. În cazul localităților rurale, furnizorul de serviciu universal are obligația de a instala un telefon public cu plată, iar dacă localitatea respectivă are mai mult de 1.000 de locuitori, acesta poate instala un al doilea telefon public cu plată.

Totodată, conexiunea asigurată de furnizorul de serviciu universal desemnat trebuie să asigure posibilitatea de a realiza toate categoriile de apeluri locale, naționale și internaționale. De asemenea, conexiunea trebuie să permită efectuarea de apeluri către numărul național unic pentru apeluri de urgență, fără a folosi niciun mijloc de plată.

Și în acest caz, asigurarea accesului la telefoanele publice cu plată trebuie să se realizeze la tarife la care utilizatorii finali din localitățile vizate să nu fie discriminați față de alți utilizatori finali, pe baza localizării geografice. În orice caz, tarifele percepute de furnizorul de serviciu universal se vor stabili pe baza principiilor transparenței și nediscriminării. De asemenea, modificarea cuantumului tarifelor se va putea realiza de furnizorul de serviciu universal doar cu acordul prealabil al ANCOM, în temeiul unei solicitări justificate, transmisă cu cel puțin 90 de zile în avans.

Asigurarea accesului la telefoanele publice cu plată va presupune respectarea și publicarea unor parametri de calitate, stabiliți de Autoritate, de către furnizorul de serviciu universal desemnat. În plus, ANCOM va determina metode de evaluare a respectării parametrilor de calitate, pe care furnizorul de serviciu universal desemnat va trebui să le aplice, inclusiv prin

transmiterea către ANCOM a informațiilor necesare în vederea monitorizării respectării parametrilor de calitate stabiliți.

Având în vedere circumstanțele specifice de funcționare a unui telefon public cu plată, Autoritatea a considerat necesară reglementarea unor cazuri de încetare a furnizării serviciului prin intermediul telefoanelor publice cu plată, suplimentare față de cele care determină încetarea calității de furnizor de serviciu universal. Aceste cazuri vizează:

- neîndeplinirea de către autoritatea publică locală a cel puțin uneia dintre condițiile asumate;
- vandalizarea repetată a telefonului public cu plată instalat;
- gradul scăzut de utilizare al telefonului public cu plată.

Ivirea uneia dintre aceste situații nu va naște automat dreptul furnizorului de serviciu universal de a înceta furnizarea serviciilor prin intermediul telefonului public cu plată, fiind necesară în prealabil obținerea acordului Autorității.

5.3. Asigurarea serviciului de informații privind abonații și punerea la dispoziție a registrelor abonaților

Așa cum am prezentat și la pct. 4.4., în anul 2009, ANCOM a desemnat, pentru o perioadă de 2 ani, ca furnizori de serviciu universal S.C. Infoclick S.A. și S.C. Newsphone Hellas S.A., reprezentată în România prin Newsphone Hellas S.A. Atena Grecia Sucursala București, atât pentru crearea și administrarea unui registru al abonaților, cât și pentru furnizarea unui serviciu de informații privind abonații. Autoritatea consideră că obiectivul privind asigurarea serviciilor de informații privind abonații și a registrelor abonaților a fost atins.

Având în vedere că, în prezent, sunt activi pe piață alți doi furnizori de servicii de informații privind abonații și de registre ale abonaților, la sfârșitul perioadei de desemnare a furnizorului de serviciu universal ANCOM va analiza dacă piața, prin mecanisme proprii, poate asigura furnizarea unui serviciu de informații privind abonații pentru toți utilizatorii finali conectați la o rețea publică de telefonie, indiferent de tipul rețelei și de tehnologia utilizată, inclusiv a utilizatorilor de telefoane publice cu plată, și, respectiv, dacă este disponibil un registru complet al abonaților în formă tipărită sau electronică.

În cazul în care, în urma analizei, Autoritatea va constata că este necesară desemnarea unui nou furnizor de serviciu universal va organiza o altă procedură de desemnare.

În vederea asigurării cadrului legal necesar organizării unei eventuale noi proceduri de desemnare a unui furnizor de serviciu universal pentru asigurarea serviciului de informații privind abonații și punerea la dispoziție a registrelor abonaților, ANCOM a pornit, în principal, de la prevederile în vigoare în Decizia președintelui ANRC nr. 1074/2004.

Această secțiune cuprinde obligațiile ce vor fi impuse în sarcina furnizorilor de serviciu universal și condițiile necesare îndeplinirii acestora: crearea, administrarea și actualizarea periodică a unei baze de date complete care să includă numerele de telefon și anumite date de identificare ale tuturor abonaților serviciilor de telefonie destinate publicului.

În plus, această secțiune stabilește structura bazei de date și prevede ca furnizorii de servicii de comunicații electronice care atribuie numere de telefon abonaților să realizeze, să administreze și să transmită bazele de date cu abonații proprii în formatul stabilit. ANCOM urmărește astfel să preîntâmpine eventualele neconcordanțe ce ar putea apărea la transmiterea și prelucrarea informațiilor relevante.

Condițiile concrete de interoperabilitate a bazelor de date, procedura de transmitere și, respectiv, de actualizare a acestor baze de date, tarifele pentru punerea la dispoziție a informațiilor relevante, răspunderea asupra corectitudinii acestor informații, precum și măsurile tehnice și organizatorice necesare pentru protecția datelor de identificare ale abonaților urmează a fi stabilite, ca și până în prezent, în cadrul unor acorduri încheiate între părți.

Ținând cont de maximizarea beneficiilor utilizatorilor finali, precum și de stadiul de dezvoltare a pieței, proiectul de decizie menține obligația ca furnizorii de serviciu universal să pună la dispoziția utilizatorilor finali registrul abonaților pe o pagină de internet. Se menține, de

asemenea, posibilitatea furnizorilor de serviciu universal de a furniza un asemenea registru în formă tipărită, în condițiile pieței.

În conformitate cu prevederile Legii nr. 506/2004, serviciul de informații privind abonații și registrul abonaților puse la dispoziție de furnizorul de serviciu universal, în condițiile prezentului proiect, vor permite căutarea numerelor de telefon și de fax ale abonaților, pe baza numelui și, dacă este necesar, a unui număr limitat de alți parametri, utilizarea serviciului de informații privind abonații și a registrului abonaților în alte scopuri putându-se realiza cu respectarea prevederilor Legii nr. 506/2004 și a altor dispoziții legale relevante.

În ceea ce privește includerea datelor de identificare ale abonaților în registre, în Precizările și Recomandările Autorității Naționale de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal și Autorității Naționale pentru Comunicații privind asigurarea protecției și vieții private a abonaților serviciilor de comunicații electronice în contextul activităților legate de constituirea și punerea la dispoziția publicului a registrelor abonaților și a serviciilor de informații privind abonații², cele două autorități au adus anumite clarificări cu privire la aplicabilitatea cadrului legal pentru furnizarea registrelor abonaților și serviciilor de informații privind abonații atât din domeniul comunicațiilor electronice, cât și din domeniul protecției datelor cu caracter personal.

Proiectul de decizie supus consultării publice nu are ca obiect reglementarea unei anumite metode de includere a datelor de identificare ale abonaților în registrele abonaților, alegerea sistemului optim de obținere a consimțământului abonaților fiind lăsată la latitudinea furnizorilor de servicii de comunicații electronice care atribuie numere de telefon abonaților.

Cu toate acestea, deși nu ANCOM are competența legală de a stabili metoda de includere a datelor cu caracter personal, își menține opinia că aplicarea unui sistem de tip „opt-out”, care nu solicită o acțiune din partea abonaților în vederea includerii în registrele abonaților, poate conduce la efecte pozitive în ceea ce privește accesibilitatea utilizatorilor finali la serviciile de informații privind abonații și la registrele abonaților, fără a se afecta dreptul abonaților la protecția vieții private în domeniul comunicațiilor electronice. De asemenea, ANCOM dorește să evidențieze că solicitarea acordului abonaților pentru includerea în toate registrele abonaților este de natură a crea premisele respectării principiului nediscriminării în momentul transmiterii bazelor de date către furnizorii de servicii de informații privind abonații și de registre ale abonaților.

Potrivit prevederilor art. 23 alin. (2) din Legea nr. 304/2003, furnizorii de servicii de comunicații electronice care atribuie numere de telefon abonaților au obligația de a transmite furnizorilor de servicii de informații privind abonații sau de registre ale abonaților, în condiții echitabile, obiective, nediscriminatorii, la tarife orientate către costuri, toate informațiile relevante în vederea furnizării acestor servicii.

În acest sens, menționăm că, în concordanță cu practica altor state membre, precum Republica Franceză și Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, în scopul implementării prevederilor menționate anterior, la elaborarea proiectului de decizie supus consultării au fost avute în vedere considerentele Curții Europene de Justiție (CEJ) statuate în deciziile emise cu privire la transmiterea de către furnizorii de servicii de comunicații electronice care atribuie numere de telefon abonaților a informațiilor necesare elaborării registrelor abonaților și furnizării serviciului de informații privind abonații.

Astfel, în Decizia dată în cauza C-146/00 (Comisia Europeană vs. Republica Franceză), CEJ a interpretat noțiunea de „informații relevante” cuprinsă în dispozițiile prevăzute mai sus, în sensul că aceasta se referă strict la datele de identificare ale abonaților care nu au obiectat să fie incluși în registrele abonaților, ceea ce presupune că orice furnizor de servicii de telefonie destinate publicului are obligația de a alcătui o bază de date a propriilor abonați care nu doresc includerea lor în registrele publice ale abonaților.

Totodată, CEJ a apreciat că, întrucât elaborarea și menținerea unei asemenea baze de date sunt activități implicite serviciului de telefonie oferit de furnizorii de servicii de telefonie destinate publicului, fiind o obligație a acestor furnizori care derivă din însăși natura serviciului

² <http://www.ancom.org.ro/Portals/57ad7180-c5e7-49f5-b282-c6475cdb7ee7/precizari%20ANSPDCP+ANC%20SIA.pdf>

furnizat, costurile determinate de aceste operațiuni nu pot fi luate în considerare la stabilirea tarifelor pentru punerea la dispoziția furnizorilor de serviciu universal a informațiilor relevante.

Considerentele acestei decizii au fost reiterate în Decizia CEJ în cauza C-109/03 (KPN Telecom BV vs. OPTA). În plus, în această decizie, CEJ a statuat că informațiile relevante necesare punerii la dispoziția utilizatorilor finali a serviciilor de informații privind abonații și a registrelor abonaților vor cuprinde, în principiu, acele date care sunt absolut necesare pentru ca scopul acestor servicii, respectiv identificarea numerelor de telefon sau de fax ale abonaților, să fie îndeplinit.

Astfel, aceste date minime vor cuprinde numele, adresa și numărul de telefon/fax ale abonaților, aceste date fiind suficiente pentru identificarea fiecărui abonat. În acest sens, CEJ consideră că prelucrarea și actualizarea acestor categorii de informații sunt complementare activității de furnizare a serviciului de telefonie destinat publicului, costurile aferente compilării și actualizării datelor menționate anterior fiind deja incluse în calculul costurilor și veniturilor determinate de furnizarea serviciului de telefonie destinat publicului. În consecință, recuperarea acestor costuri de la persoanele cărora le sunt furnizate datele ar reprezenta o obligație excesivă în sarcina acestora. Numai costurile aferente transmiterii datelor către aceste persoane pot fi luate în considerare la aprecierea cuantumului tarifului, în conformitate cu prevederile art. 23 alin. (2) din Legea nr. 304/2003. De asemenea, CEJ consideră că, în cazul în care, în vederea furnizării serviciilor de informații privind abonații și a registrelor de abonați, sunt solicitate și alte date, suplimentare celor menționate anterior (de exemplu detalii cu privire la profesia abonaților etc.), compilarea, actualizarea și transmiterea acestor date sunt considerate activități ce excedează naturii furnizării serviciului de telefonie destinat publicului, costurile determinate de aceste operațiuni putând fi recuperate de furnizorii de servicii de comunicații electronice care atribuie abonaților numere de telefon de la persoanele cărora le sunt transmise aceste date. Având în vedere considerentele menționate mai sus, prezentul proiect de decizie pornește de la aceleași principii precum Decizia președintelui ANRC nr. 1074/2004 și menține elementele de cost ce vor putea fi luate în considerare la stabilirea tarifelor percepute de către furnizorii de servicii de comunicații electronice care atribuie numere de telefon abonaților pentru punerea la dispoziția furnizorilor de serviciu universal a informațiilor relevante în vederea furnizării serviciilor de informații privind abonații și a registrelor de abonați, respectiv:

a) costurile aferente creării și transmiterii către furnizorii de serviciu universal a bazei de date privind proprii abonați în formatul prevăzut de decizie;

b) costurile aferente actualizării și transmiterii către furnizorii de serviciu universal a bazei de date actualizate.

Tarifalul determinat de crearea, implementarea și testarea procedurii de export a unei baze de date nu poate fi recuperat decât o singură dată de către furnizorii de servicii de telefonie care atribuie numere de telefon abonaților de la toți furnizorii de registre/servicii de informații privind abonații care beneficiază de respectivele informații relevante.

De asemenea, se menține obligația furnizorilor de servicii de comunicații electronice care atribuie numere de telefon abonaților de a transmite ANCOM justificarea fundamentării în funcție de costuri a tarifelor pentru furnizarea bazelor de date cu abonații proprii care doresc includerea în registrul abonaților. ANCOM urmărește astfel să se asigure că furnizorii de servicii de comunicații electronice care atribuie numere de telefon abonaților vor practica tarife orientate către costuri și nediscriminatorii pentru transmiterea informațiilor relevante către furnizorii de serviciu universal. Pentru a clarifica informațiile care trebuie transmise de furnizori pentru a permite ANCOM să evalueze, în cele mai bune condiții, modul de fundamentare a tarifelor în funcție de costuri, s-a precizat că aceștia trebuie să pună la dispoziția Autorității documente contabile, comerciale ori de management intern din care să reiasă în mod corect și complet baza de determinare a costurilor, pentru fiecare din elementele luate în considerare, detaliind totodată activitățile componente cuprinse în fiecare dintre acestea, inclusiv costul unitar, intervalul de timp alocat, resursele umane implicate, precum și costul total al fiecărei activități.

Totodată, a fost stabilită obligația corelativă a furnizorului de serviciu universal care asigură serviciul de informații privind abonații de a lua toate măsurile necesare astfel încât să asigure că toți utilizatorii finali au acces la acest serviciu, din orice rețea publică de telefonie.

Astfel, potrivit art. 23 alin. (3) din Legea nr. 304/2003, „*Toți utilizatorii finali conectați la o rețea publică telefonică au dreptul de acces la serviciile de informații privind abonații, în conformitate cu art. 6 alin. (2) [...]*.” Această prevedere stabilește obligații atât pentru furnizorul prin rețeaua căruia se asigură accesul, cât și pentru furnizorul de serviciu universal, astfel încât să se creeze condițiile tehnice, prin încheierea unor acorduri de acces sau de interconectare, care să permită realizarea apelurilor către serviciul de informații privind abonații oferit de furnizorul de serviciu universal, de la toate punctele terminale din rețelele publice de telefonie, inclusiv de la telefoanele publice cu plată.

Modificarea tarifelor practicate de furnizorul de serviciu universal desemnat pentru punerea la dispoziția utilizatorilor finali a unui serviciu de informații privind abonații și a registrului abonaților se poate realiza numai cu acordul prealabil al ANCOM, pe baza unei cereri justificate transmise cu cel puțin 90 de zile de avans.

În ceea ce privește accesul la registrul complet al abonaților în formă electronică acesta se va realiza în mod gratuit.

În plus, ANCOM va determina parametrii de calitate pentru furnizarea serviciului de informații privind abonații și de registre ale abonaților pe care furnizorul de serviciu universal desemnat trebuie să îi respecte și să îi publice. Metodele de evaluare a respectării parametrilor de calitate vor fi stabilite, de asemenea, de ANCOM.

5.4. Asigurarea de condiții echivalente de acces la serviciile incluse în sfera serviciului universal pentru utilizatorii finali cu handicap

Prin dispozițiile pct. 7 alin. (4) din Strategia națională privind implementarea serviciului universal în sectorul comunicațiilor electronice se solicită ANCOM să ia măsuri pentru a asigura posibilitatea utilizatorilor finali cu handicap de a beneficia de condiții echivalente de acces cu ceilalți utilizatori finali la serviciile incluse în sfera serviciului universal, oferind și exemple de astfel de măsuri.

Autoritatea se va axa pe asigurarea unui acces echivalent din punct de vedere funcțional, în așa fel încât utilizatorii finali cu handicap să beneficieze de aceeași posibilitate de utilizare a serviciilor incluse în sfera serviciului universal ca alți utilizatori finali, dar prin mijloace diferite. În acest context, este important să subliniem că serviciile de telefonie destinate publicului includ și serviciile furnizate prin intermediul echipamentelor destinate în mod particular utilizatorilor finali cu handicap, precum servicii de redare text sau de conversație totală.

Proiectul de decizie supus consultării include o serie de obligații pe care ANCOM le poate impune furnizorilor de serviciu universal desemnați pentru a se asigura că utilizatorii finali cu handicap au acces la serviciile incluse în sfera serviciului universal în condiții echivalente celor de care beneficiază ceilalți utilizatori finali, astfel:

- *în cazul accesului la servicii de telefonie destinate publicului, la un punct fix:*

a. transmiterea gratuită, la cerere, a condițiilor contractuale de prestare a serviciilor, a facturilor simple sau a oricăror materiale promoționale tipărite cu fonturi mai mari, în limbaj Braille sau prin poștă electronică într-un format care este compatibil cu majoritatea programelor de citire a documentelor;

b. asigurarea accesului facil în punctele proprii de lucru pentru persoanele cu deficiențe locomotorii;

c. asigurarea accesului prin mesaje scurte scrise sau text-relay la numărul unic pentru apeluri de urgență;

d. asigurarea de pachete tarifare speciale pentru persoanele cu deficiențe de vorbire sau de auz;

- *în cazul accesului la telefoane publice cu plată* - amplasarea telefoanelor publice cu plată în așa fel încât să fie permanent accesibile persoanelor cu deficiențe locomotorii sau vizuale;

- *în cazul serviciului de informații privind abonații și registrul abonaților* - accesul gratuit la serviciul de informații privind abonații pentru persoanele care se găsesc în imposibilitatea de a consulta registrul abonaților din cauza deficiențelor de vedere.

Măsurile prevăzute mai sus nu sunt limitative, ANCOM putând stabili în sarcina furnizorului de serviciu universal, prin decizia de desemnare, și alte obligații prin care să se asigure că utilizatorii finali cu handicap beneficiază de aceeași ofertă ca și ceilalți utilizatori.

Pentru a beneficia de facilitățile individuale menționate mai sus, utilizatorii finali cu handicap trebuie să transmită furnizorului de serviciu universal o cerere, însoțită de o copie de pe certificatul privind încadrarea în gradul și tipul de handicap, acordarea facilităților realizându-se în funcție de necesitățile de protecție ale solicitantului. Astfel, acordarea facilităților se va realiza în funcție de categoria de handicap (locomotor, vizual, auditiv etc.) pentru a veni în întâmpinarea nevoilor specifice ale respectivului utilizator final.

6. Procedura de desemnare a furnizorilor de serviciu universal

În conformitate cu dispozițiile legale naționale și comunitare, procedura de desemnare trebuie să respecte principiile eficienței, obiectivității, transparenței și nediscriminării, niciun furnizor de rețele sau servicii de comunicații electronice nefiind a priori exclus. De asemenea, potrivit art. 4 alin. (5) din Legea nr. 304/2003, procedura de desemnare trebuie să asigure că furnizarea serviciilor din sfera serviciului universal se efectuează într-o modalitate eficientă din punct de vedere al costurilor.

Proiectul de decizie menține procedura generală de desemnare a furnizorilor de serviciu prin intermediul procedurii de licitație publică deschisă, care asigură în mod corespunzător respectarea principiilor liberei concurențe, transparenței, nediscriminării, confidențialității, eficienței și obiectivității.

În virtutea principiului eficienței și pentru a nu realiza distorsiuni semnificative pe piață, ANCOM nu va desemna un furnizor la nivel național pentru asigurarea accesului la un punct fix la rețeaua publică de telefonie și a accesului la un punct fix la serviciile de telefonie destinate publicului, respectiv pentru asigurarea accesului la telefoanele publice cu plată, ci doar pentru acele localități în care este necesară intervenția prin intermediul serviciului universal.

De asemenea, pentru a asigura certitudine juridică la nivelul pieței, Autoritatea propune ca perioada maximă de desemnare a furnizorului de serviciu universal să fie de 10 ani. Perioada de desemnare concretă va fi stabilită în cadrul fiecărei proceduri organizate, astfel încât să se asigure viabilitatea economică a serviciilor furnizate.

Licitația va fi organizată de o comisie desemnată prin decizie a președintelui ANCOM și va fi formată dintr-un președinte și minimum 4 membri din cadrul ANCOM, specialiști în domeniile economic, tehnic și juridic.

Autoritatea propune extinderea cazurilor de conflict de interese pentru membrii comisiei, în mod similar cu dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii, aprobată, cu modificări și completări, prin Legea nr. 337/2006, cu modificările și completările ulterioare.

Comisia de licitație va avea următoarele atribuții:

- a) elaborarea documentației licitației și publicarea anunțului de participare la licitație;
- b) verificarea documentației depuse de ofertanți;
- c) verificarea îndeplinirii condițiilor de eligibilitate a ofertanților;
- d) evaluarea ofertelor și desemnarea câștigătorului;
- e) comunicarea rezultatului licitației;
- f) elaborarea proiectului deciziei de desemnare a furnizorului de serviciu universal.

Licitația se desfășoară pe bază de oferte ferme, definitive, irevocabile și necondiționate, depuse în conformitate cu documentația licitației iar oferta are caracter obligatoriu, din punctul de vedere al conținutului, pe toată perioada de valabilitate stabilită de ANCOM.

Proiectul de decizie reglementează dreptul de asociere a mai multor furnizori de rețele sau de servicii de comunicații electronice și de a depune o ofertă în comun, fără a fi obligați să își prezinte asocierea într-o formă legalizată, însă aceștia își vor asuma în solidar obligația pentru oferta comună.

Solicitantul are dreptul de a contracta cu alte persoane lucrări sau servicii specifice în scopul îndeplinirii cerințelor tehnice, economice și calitative de furnizare a serviciilor din sfera serviciului universal, iar solicitantul va trebui să își asume responsabilitatea pentru toate obligațiile din ofertă.

De asemenea, ofertantul nu are dreptul, în cadrul aceleiași proceduri:

a) să depună două sau mai multe oferte individuale sau comune, sub sancțiunea excluderii tuturor ofertelor;

b) să depună ofertă individuală sau comună și să fie nominalizat ca subcontractant, în cadrul unei alte oferte, sub sancțiunea excluderii ofertei individuale sau comune.

Ca un element de noutate față de Decizia președintelui ANRC nr. 1074/2004, pentru a asigura promovarea concurenței, Autoritatea și-a rezervat posibilitatea de a interzice participarea cu oferte individuale la aceeași procedură de licitație a persoanelor din același grup de agenți economici.

În scopul asigurării certitudinii juridice, Autoritatea a găsit oportună definirea noțiunii juridice de „grup de agenți economici”, având ca repere în acest proces normele comunitare și naționale în domeniul concurenței.

Conform proiectului de decizie supus consultării, comisia de licitație are dreptul de a respinge o ofertă în unul dintre următoarele cazuri:

a) oferta nu conține cererea-tip de desemnare ca furnizor de serviciu universal sau vreunul dintre documentele care trebuie să însoțească cererea-tip de desemnare ca furnizor de serviciu universal;

b) oferta nu îndeplinește condițiile de formă prevăzute în documentația licitației;

c) ofertantul nu și-a îndeplinit sau și-a îndeplinit în mod defectuos în ultimii 5 ani obligațiile care îi incumbă în calitate de furnizor de serviciu universal;

d) ofertantul prezintă informații false sau nu prezintă informațiile solicitate de către ANCOM, în scopul demonstrării îndeplinirii criteriilor de calificare și selecție;

e) ofertantul nu și-a îndeplinit obligațiile de plată către bugetul ANCOM (contribuții pentru mecanismul de finanțare al serviciului universal, tarif de monitorizare, tarife pentru utilizarea unor resurse limitate).

În cazul în care nu a fost depusă nicio ofertă ori dacă toate ofertele au fost respinse ANCOM poate alege între repetarea licitației sau desemnarea din oficiu a furnizorului de serviciu universal.

În cadrul procedurii de licitație, departajarea ofertelor participante se va realiza în funcție de criterii obiective, punctajul acordat fiecărui ofertant urmând a fi stabilit, conform caietului de sarcini aferent procedurii de licitație, pe baza unor formule matematice.

În vederea determinării ofertei câștigătoare, comisia de licitație va lua în considerare unul sau mai multe dintre următoarele criterii:

a) propunerea cea mai avantajoasă din punct de vedere economic;

b) capacitatea tehnică, economică și financiară a ofertantului;

c) propunerea cea mai avantajoasă din punct de vedere tehnic;

d) serviciile oferite și capacitatea ofertantului de a le asigura;

e) tarifele la nivel de gros sau la nivel cu amănuntul practicate, după caz, pentru asigurarea serviciilor din sfera serviciului universal și a eventualelor servicii suplimentare;

f) calitatea serviciilor;

g) facilitățile puse la dispoziție utilizatorilor finali cu handicap pentru a le asigura condiții echivalente de acces la serviciile incluse în sfera serviciului universal;

h) alte criterii prevăzute în caietul de sarcini.

Eliminarea preponderenței criteriului economic asigură ANCOM o mai mare flexibilitate în ceea ce privește modalitățile de evaluare a ofertelor pentru asigurarea serviciilor din sfera serviciului universal. Deși acesta va fi în continuare un criteriu important de evaluare, se asigură posibilitatea Autorității de a da o importanță sporită criteriilor de evaluare a modalităților de furnizare a serviciilor și a calității acestora.

Rezultatul licitației va fi adus la cunoștința tuturor ofertanților, iar pentru cei a căror ofertă nu a fost declarată câștigătoare, Autoritatea va furniza informații cu privire la motivele

care au stat la baza respingerii propriilor oferte sau cu privire la motivele care au determinat desemnarea unei alte oferte ca fiind câștigătoare.

Rezultatul licitației poate fi contestat, caz în care președintele ANCOM va desemna o comisie, formată din alte persoane decât cele care au făcut parte din comisia de licitație, pentru a soluționa aceste contestații.

În situația în care comisia de licitație ori comisia de soluționare a contestațiilor constată, în urma analizării ofertelor, că niciunul dintre ofertanți nu îndeplinește condițiile pentru a fi desemnat ca furnizor de serviciu universal, ANCOM poate repeta licitația, după expirarea unui termen, sau poate desemna din oficiu furnizorul de serviciu universal.

7. Compensarea costului net al furnizării serviciilor din sfera serviciului universal și mecanismul de finanțare

Unele dintre principalele modificări pe care le aduce proiectul de decizie se referă la modalitatea de determinare a costului net și la mecanismul de finanțare al acestuia.

Astfel, dacă ANCOM consideră că furnizarea serviciilor din sfera serviciului universal poate constitui o sarcină injustă, determină costul net.

În principiu, costul net al furnizării serviciului universal este reprezentat de diferența dintre costurile eficiente de furnizare a serviciilor pentru care a fost solicitată desemnarea și veniturile generate de furnizarea acestor servicii (inclusiv beneficiile obținute ca urmare a deținerii calității de furnizor de serviciu universal – notorietate, ubicuitate, garanția calității serviciilor certificată de respectarea condițiilor minime impuse prin decizia de desemnare etc.) la care se adaugă diferența pozitivă dintre veniturile obținute din furnizarea altor servicii de comunicații electronice decât cele incluse în sfera serviciului universal către utilizatorii finali din localitatea pentru care a fost desemnat furnizorul de serviciu universal și costurile eficiente ale furnizării acestor servicii.

Deși în proiectul de decizie determinarea costului net este detaliată pe fiecare componentă a serviciului universal, formula explicată mai sus se aplică pentru calculul costului net aferent fiecărei componente. De asemenea, ANCOM a plecat de la premisa că furnizarea unor servicii din sfera serviciului universal creează condițiile și pentru furnizarea altor servicii, care utilizează aceleași resurse sau care pot fi furnizate cu costuri suplimentare minime. Prin urmare, dacă furnizorul respectiv începe să furnizeze și alte servicii, diferența pozitivă dintre veniturile și costurile eficiente generate de acestea va fi luată în considerare la determinarea costului net.

Autoritatea consideră că numai diferența pozitivă dintre veniturile obținute din furnizarea altor servicii de comunicații electronice decât cele incluse în sfera serviciului universal către utilizatorii finali din localitatea pentru care a fost desemnat furnizorul de serviciu universal și costurile eficiente ale furnizării acestor servicii trebuie luată în considerare la calcularea costului net deoarece aceste venituri au fost generate de atribuirea calității de furnizor de serviciu universal, furnizorul nefiind dispus să furnizeze servicii în aria desemnată în condiții comerciale.

De asemenea, pentru determinarea costului net al fiecărei componente de serviciu universal, potrivit proiectului deciziei, se vor lua în considerare costuri și venituri specifice furnizării unui anumit serviciu. Astfel, spre exemplu, pentru asigurarea accesului la telefoanele publice cu plată se iau în considerare costurile și veniturile generate în mod obișnuit de furnizarea unui astfel de serviciu, precum:

- costuri și venituri cu furnizarea serviciilor de apeluri la puncte fixe (naționale, internaționale, către rețelele publice mobile, către servicii diverse, către servicii cu tarif special, către numere naționale scurte) prin intermediul cartelelor preplătite sau al altor mijloace de plată;

- costuri cu instalarea telefonului public cu plată și întreținerea acestuia;

- costuri cu acordarea facilităților pentru utilizatorii finali cu handicap;

- venituri obținute din furnizarea serviciilor de origine a apelurilor și a serviciilor de terminare a apelurilor, dacă este cazul, și venituri obținute din materialele publicitare afișate în locația telefonului public cu plată.

În ceea ce privește costurile determinate de realizarea apelurilor către numărul unic pentru apeluri de urgență, având în vedere că toți furnizorii de servicii de telefonie destinate publicului au obligația de a asigura gratuit utilizatorilor finali accesul la acest număr, respectivele costuri nu vor fi avute în vedere la determinarea costului net, nici pentru furnizarea accesului la rețeaua publică de telefonie, la un punct fix și nici pentru accesul la telefoanele publice cu plată.

Pentru toate serviciile incluse în sfera serviciului universal, la determinarea costului net se are în vedere și o marjă aferentă cheltuielilor indirecte de furnizare a serviciului. De asemenea, în toate cazurile, sunt avute în vedere doar costurile eficiente de furnizare a serviciilor. În special, atunci când anumite tarife au fost reglementate în funcție de costuri, pe baza unor modele de calculație a costurilor, sau prin alte metode (spre exemplu, tarifele pentru terminarea apelurilor la puncte fixe sau la puncte mobile), ANCOM va avea în vedere doar aceste tarife reglementate la determinarea costului net.

Beneficiile intangibile determinate de furnizarea serviciilor din sfera serviciului universal se determină de către ANCOM, la primirea cererii de compensare a costului net.

În vederea determinării corecte a costului net, furnizorul de serviciu universal va avea obligația de a ține evidența contabilă separată, în cadrul contabilității interne de gestiune, pentru activitățile care au legătură cu furnizarea serviciilor din sfera serviciului universal, astfel încât să asigure o imagine clară și fidelă a performanțelor activității de furnizare a serviciilor din sfera serviciului universal și a altor servicii determinate de furnizarea serviciilor din sfera serviciului universal, ca și cum aceasta ar fi realizată de o entitate distinctă.

De asemenea, furnizorul de serviciu universal va avea obligația de a transmite ANCOM o situație privind costurile, veniturile și capitalul angajat aferente furnizării serviciilor din sfera serviciului universal, certificată de un auditor independent.

Astfel, furnizorul de serviciu universal poate fi compensat într-un mod echitabil pentru eventualele pierderi pe care le înregistrează prin furnizarea unui set de servicii într-o arie geografică în care furnizarea unor astfel de servicii nu s-ar fi realizat în condiții comerciale.

În cazul desemnării prin licitație publică deschisă, costul net al furnizării serviciilor din sfera serviciului universal compensat nu poate depăși suma stabilită în propunerea economică înaintată de furnizorul desemnat în procedura de licitație.

În cazul desemnării din oficiu se va compensa costul net al furnizării serviciilor din sfera serviciului universal determinat de ANCOM.

Compensarea costului net se realizează doar la cererea furnizorului de serviciu universal. În acest sens, furnizorul de serviciu universal va avea obligația de a transmite situația privind costurile, veniturile și capitalul angajat doar în cazul în care solicită compensarea acestui cost net.

Compensarea costului net al furnizării serviciilor din sfera serviciului universal se realizează prin intermediul unui mecanism de finanțare, administrat de ANCOM, ale cărui resurse financiare provin din contribuțiile furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice și ale furnizorilor de servicii de telefonie destinate publicului.

Pentru necesitățile certe de finanțare a serviciului universal, ANCOM va percepe de la furnizorii de rețele publice de comunicații electronice și de la furnizorii de servicii de telefonie destinate publicului un anumit procent din cifra de afaceri, din care s-au scăzut în prealabil veniturile provenite din furnizarea accesului pe piața de gros, inclusiv din serviciile de interconectare și din serviciile de roaming oferite, precum și din furnizarea serviciilor de retransmisie a programelor audiovizuale pe piața cu amănuntul.

Pentru a nu ridica o barieră la intrarea pe piață, ANCOM consideră că la acest mecanism trebuie să contribuie doar furnizorii cu o cifră de afaceri înregistrată în anul precedent mai mare sau egală cu 3.000.000 euro. Este puțin probabil ca o astfel de cifră de afaceri să fie atinsă de noii intrați pe piață încă din primul an.

Alternativ, în locul cifrei de afaceri, în vederea determinării furnizorilor obligați la plata contribuției, precum și în vederea stabilirii cuantumului contribuției, furnizorii de rețele publice de comunicații electronice și furnizorii de servicii de telefonie destinate publicului pot solicita luarea în considerare a veniturilor rezultate exclusiv din furnizarea de rețele sau servicii de comunicații electronice.

În situația în care se va alege această a doua variantă, furnizorii vor fi obligați să țină contabilitatea în mod distinct în ceea ce privește veniturile obținute din furnizarea de rețele sau servicii de comunicații electronice, în același mod în care acest lucru s-ar realiza dacă aceste activități ar fi desfășurate de entități cu personalitate juridică distinctă.

Necesarul de finanțare va fi stabilit anual prin însumarea costurilor nete rezultate în condițiile prevăzute în deciziile de desemnare, în acest fel eliminându-se posibilitatea ca o parte din fondurile colectate să rămână neutilizate.

Furnizorului de serviciu universal i se va vira suma ce constituie costul net al furnizării serviciilor incluse în sfera serviciului universal într-un termen rezonabil, care asigură colectarea corespunzătoare de către ANCOM a contribuțiilor individuale datorate de furnizorii obligați la compensarea costului net al furnizării serviciului universal.

Contribuțiile colectate de la furnizorii de rețele publice de comunicații electronice și de la furnizorii de servicii de telefonie destinate publicului, în temeiul Deciziei președintelui ANRC nr. 1074/2004, au determinat existența unui sold pozitiv pentru finanțarea costului net al furnizării serviciilor din sfera serviciului universal.

Prin urmare, ANCOM propune ca dispozițiile cap. V din proiectul de decizie referitoare la contribuțiile datorate de furnizorii de rețele publice de comunicații electronice și de furnizorii de servicii de telefonie destinate publicului să se aplice doar în momentul în care se estimează că necesarul de compensare al costului net total va depăși disponibilul existent. Astfel, mecanismul de finanțare se va aplica de la o dată ulterioară, care se va stabili prin decizie a președintelui ANCOM. Momentul de la care furnizorii vor avea obligația să respecte dispozițiile cap. V referitoare la finanțare va fi stabilit în avans, astfel încât aceștia să beneficieze de un orizont de timp predictibil în care să ia măsurile necesare pentru a asigura respectarea prevederilor deciziei.